

SKAK



NR. 9

SEPTEMBER 1965

61. ÅRGANG

KR. 2,25

BLADET

MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

Til Bent Larsen

Efter semifinalen i kandidatturneringen 1965

En prøve på snilde,
en hjernernes dyst,
udsprunget som kilde
af gudernes lyst
på de 64 felter.

Og drevet af trang,
vi gribes, vi ser
kun brikkernes gang,
og hvad der sker
på de 64 felter.

Så mange vi er, kun få er beskåret
at eje just det, som Caissa bedåred'.
Dem skænker hun trolddom, så klart de kan se,
hvordan der skal trækkes, og hvad der kan ske
på de 64 felter.

Hvad aldrig før for en dansker er sket.
Hvad vi havde håbet, men ikke ku' tro.
Det lykkedes nu, hvad alle har set.
Til semifinalen en Dansker slog bro
på de 64 felter.

Du tabte til sidst på en fejl, da du trak,
med tiden du kæmped'. Det blev vel dit fald,
men matchen beviste, at du nu i Skak
er lige så god og på højde med Tal.
Og dette vil sige, at vi har erkendt,
at det som var drømme og ren utopi,
et V.M. til Danmark, er muligt for Bent.
Ja, drømmen blev mere end ren fantasi.

Vi hylder dig her og siger dig tak.
Du viste din styrke, men mangled' et trin,
men når det nu næste gang gælder i Skak,
så håber og tror vi, at sejren bli'r din.

*E. Brun Rasmussen,
Københavns Skakforening.
9. august 1965.*

For Rygere



Rygere er folk med sans for tobak,
rigtig tobak der smager af noget-
godt og fyldigt... som Pall Mall,
king-size cigaretten for rygere...

med eller uden filter
**i al fald
Pall Mall**

SKAKBLADET

September 1965 . Nr. 9 . 61. årgang . Redaktion: Eigil Pedersen

Medlemsblad for Dansk Skak Union

Kandidat-TURNERINGEN

Tal—Bent Larsen $5\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$

2. del af Bent Larsens beretning fra Bled

Efter hjemkomsten har jeg utallige gange oplevet, at man siger »til lykke« til mig. Det kan jeg ikke lide! Jeg ved godt, at de fleste anså Tal for at være klar favorit, men det gjorde jeg skam ikke selv. Trods mine meget svingende turneringsresultater — der i nogen grad skyldes manglen på stormestermotstandere herhjemme, det er for mig nødvendigt at betragte mange af de store turneringer som træningsturneringer — mener jeg at være en af de 6–7 spillere, der må tilskrives en chance for at vinde VM i løbet af den næste halve snes år.

Jeg var så nær ved at vinde denne match, som man kan være uden at gøre det, og det ærgrer mig grusomt at skulle starte forfra i zoneturneringen næste år.

Men hvis jeg skal slutte af med et profeti: verdensmesteren i 1972 har et navn, der begynder med S, T eller L!

★

Nær ved og næsten ...

20. juli

Lodtrækning. Jeg skal starte med de hvide brikker.

21. juli

To dages sygdomsmeddeling fra Tal. Lidt betændelse i foden var blevet værre, da han spillede bordtennis i aften.

De lidt uklare regler siger, at hver spiller kan sende afbud med lægeattest tre gange.

23. juli

Så kom vi i gang.

4131

Kongeindisk

Larsen—Tal — 1. matchparti

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, Lg7 4. e4, 0-0 5. Sf3, d6 6. Le2, e5 7. 0-0, Sc6 8. d5, Se7 9. Se1, Sd7 10. f3, f5 11. g4, h5?!

I »Politiken« kritiserer Jens Enevoldsen dette

træk meget skarpt og spørger, om man kan spille sådan mod en stormester. Det bør dog anføres til Tals undskyldning, at trækket de sidste fem år af teoretikerne har været anset for stærkt, i en stor artikel om hele denne variant i den russiske »Shahmatnyj Buletenj« forsynes trækket med et udråbstegn.

Formålet med trækket er at forhindre en hvid barrikadering af kongefløjen. Meget dårligt for sort er f. eks. 11. —, f4?, hvid spiller 12. h4 og kan derefter altid forhindre, at sort åbner en linie på kongefløjen. Tilbage bliver spørgsmålet, om en hvid aktion på dronningfløjen nødvendigvis vinder, men en passiv stilling uden modchancer holder jo sjældent.

Jeg havde studeret den foreliggende variant grundigt som forberedelse til matchen, men havde ikke for alvor regnet med at kunne lokke Tal ind i den, da jeg synes, at den meget lukkede stilling, der let bliver resultatet, passer dårligt til hans spillestil.

12. g5, h4 13. Sd3, f4 14. Kh1!!.

Trækket ser måske ikke ud af noget særligt, men er resultatet af et grundigt studium af stillingen. I partiet Wade—Reshevsky, Buenos Aires 1960 fulgte 14. De1, Kf7! og nu er det ikke særlig godt at slå på h4, efter 15. D×h4, Th8 vinder sort g5-bonden og får angrebschance. Men hvorfor så spille 14. De1?

Tal går nu lige ind i den opstillede »fælde«, men det er ikke sikkert, at den sorte stilling overhovedet er spillelig. Hvid er parat til at forstærke sin stilling på forskellig vis, bl. a. med 15. Tg1 med hensigten Le2–f1–h3. Senere kommer det naturligvis også på tale at stjæle h4-bonden.

I betragtning kommer måske for sort 14. —, b6, men godt ser det ikke ud.

14. —, Kf7(?) 15. c5!, Th8.

Efter 15. —, d×c5 16. Db3, Ke8 17. Dc4, b6 18. b4 er den sorte stilling uholdbar.

Under mine analyser havde jeg nu fundet frem til trækket 16. Sb5!, men da jeg som sagt

anså det for ret usandsynligt, at Tal ville gå ind i denne variant, havde jeg ikke undersøgt stillingen særlig grundigt, den hvide fordel forekom mig klar. Ved brættet valgte jeg nu en »solidere« fortsættelse, der dog viser sig ikke at være helt overbevisende.

Efter 16. Sb5!, Sf8 17. Ld2 kommer meget hurtigt et afgørende hvidt indbrud i den sorte stilling via c-linien, og efter 16. —, S×c5 17. S×c5, d×c5 18. b4!, c×b4 19. Db3 står sort helt elendigt.

16. Db3(?), b6 17. c×d6, c×d6 18. Da3, Sc5 19. S×c5, b×c5 20. b4, c×b4 21. D×b4, Lh3 22. Tg1, Tb8 23. Sb5, Sc8 24. La3, Lf8 25. Dc4.

Denne manøvre var en skuffelse for mange eksperter blandt tilskuerne, men en stærkere fortsættelse blev ikke påvist. I nogle varianter får sort modchancer med Dd8-b6-f2.

25. —, Le7 26. Dc7, D×c7 27. S×c7, Th5 28. Lf1!, L×f1.

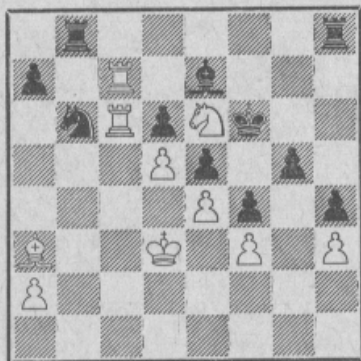
28. —, Ld7 besvares kraftigt med 29. Se6.

29. Tg×f1, T×g5 30. Se6, Th5 31. Tac1, Kf6 32. Te7, Th8 33. Tfe1, g5?.

Sorts eneste chance var 33. —, h3. Også der efter beholder hvid de bedste chancer trods minusbonden, men han får ikke nogen helt let opgave, bl. a. fordi manøvren Lh4-g3 efter forskellige afviklinger kan give sort modchancer.

Tal bestemte sig til teksttrækket, da han havde forkastet 33. —, Sb6 p. gr. af det chancerige 34. S×f4.

34. h3!, Tg8 35. T7c6, Kf7 36. Kg2, Kf6 37. Kf1, Th8 38. Ke2, Tg8 39. Kd3, Th8 40. Te7, Sb6 41. T1c6.



Her gjorde Tal hemmeligt træk. Efter 41. —, Sc8 42. Sc5 er han temmelig hjælpeløs, og det spillede 41. —, Thc8 fører efter 42. L×d6, L×d6 43. T×d6, T×c7 44. S×c7†, Kf7 45. Se6, Ke7 46. Tc6, Tc8 o. s. v. til et springerslutspil, som hvid let vinder i kraft af den stærke merbonde på d5. Derfor opgav Tal hængepartiet uden kamp.

De skal lige have den smukkeste variant fra min analyse af 41. —, Sc8:

42. Sc5, Tb1 43. Sd7†, Kf7 44. L×d6! (Vinder lettere end 44. T×c8, T×c8 45. T×c8, Th1) S×d6 45. Se5†, Kf6 46. T×d6†!, L×d6 47. Tf7†, K×e5 48. Tf5 mat!

24. juli

4132

Spansk

Tal-Larsen - 2. matchparti

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, Sf6 4. 0-0, d6.

Det gode gammeldags Steinitz-forsvar er lige så godt som de mere moderne varianter, som alle russerne kan på fingrene.

5. d4, Ld7 6. Sc3, e×d4 7. S×d4, Le7 8. b3.

Sådan spillede man også ofte i de gode gamle dage, men sort har en bekvem aflastningsmanøvre. Andre muligheder er bl. a. Te1, L×c6, Lg5 og Sde2.

8. —, S×d4 9. D×d4, L×b5 10. S×b5, Sd7! 11. La3, a6 12. Sc3, Lf6 13. Dd2, 0-0 14. Tad1, Te8.

I et par partier mellem Lasker og Capablanca blev der i lignende stillinger byttet på c3.. Den sorte stilling er solid, og det kan ikke bevises, at løberen er stærkere end springeren. Jeg vælger en anden plan, der også giver lige spil. Det kan vist slås fast, at den terræfordel, hvid har, ikke spiller nogen rolle, når der er byttet to par lette officerer.

15. Tfe1, Sb6 16. Lb2, Dd7 17. a4, Dc6 18. a5, Sd7 19. La1, Te6 20. Sd5, L×a1 21. T×a1, Tae8(?).

Det nemmeste var 21. —, Sf6 med tvungen springerafbytning og klar remis-stilling. Men jeg var ved at blive grebet af optimisme og ville spille på gevinst.

22. f3, f5(?).

Her besvares 22. —, Sf6 nok med 23. c4, og efter 23. —, S×d5 24. c×d5, Dc5† står hvid sandsynligvis en anelse i overkanten.

Efter partiet blev det skarpe teksttræk af alle anset for den afgørende fejl, men det er næppe rigtigt.

23. Te3! f×e4 24. Te3, Sc5 25. Sf4!

25. b4? giver sort fordel, f. eks. 25. —, e×f3 26. b×c5, f2†!! eller 26. g×f3, Te2 27. Dd1, Dd7!

25. —, e3??

Efter 25. —, Te5! 26. b4, e×f3 får sort i de fleste varianter tre bønder for sin springer. Ganske vist får sort efter 27. b×c5, T×c5 28. T×c5, D×c5† 29. Kh1, f×g2† 30. D×g2, c6 foreløbig ingen fribønder, men på den anden side er hvids bønder svage og kongestillingen åben, så det bør næppe volde sort alt for stort besvær at holde remis. Mere indviklet er varianten 27. g×f3, men det ser ud til, at sort får gode chancer efter 27. —, Se4 28. f×e4, D×e4 og i hvert fald får lejlighed til at snuppe bonden på b4, da hvid må forsvare sig mod forskellige angrebstrusler.

26. Dd4, Te5 27. b4, e2 28. Te1, Da4 29. Te4!, Sd7.

Efter 29. —, Se6 30. S×e6, T8×e6 31.

T×c7 hænger både b7 og e2, og situationen er håbløs for sort.

Tekstrækket er dog ikke bedre. Resten af partiet er fortvivlede forsøg fra sorts side.

30. T×c7, Sf6 31. D×d6, Da2 32. h4, Sd5(?) 33. Tc5, S×f4 34. T×e5, Tf8 35. g3, Df7 36. g×f4, D×f4 37. T1×e2, opgivet.

26. juli

4133

Benoni

Larsen-Tal - 3. matchparti

1. d4, Sf6 2. c4, e6.

Tal vil ikke prøve kongeinderen fra 1. matchparti igen!

Det regnede jeg heller ikke med, og de første træk gik som ventet.

3. g3, c5 4. d5, e×d5 5. c×d5, b5 6. Lg2, d6 7. a3.

I gamle dage mente man, at hvid i den slags stillinger kommer i fordel ved at spille a4 og efter sorts b4 sætte sig på feltet c4 med en springer. Men efterhånden har man i mange partier set sort få gode chancer, det er ikke let for hvid både at konsolidere feltet c4, dække sin d-bonde og være klar til at imødegå en eventuel sort aktion på kongefløjen.

Tekstrækket, et forslag af Ole Jacobsen, som jeg havde undersøgt og fået lyst til at spille, leger med ideen b2-b4. Hvis sort derefter spiller c5-c4, får han ganske vist en garderet fribonde, men det gør ikke noget, hvid får feltet d4 til en springer og stormer frem med sine centrubønder.

Tal forhindrer b4, men derefter har hvid i hvert fald opnået at sikre feltet c3 for sin springer indtil videre.

7. —, a5 8. Sc3, Db6 9. Sf3, Le7.

En lille triumf for hvid, sort undlader den aktivere løberudvikling til g7 p. gr. af den generende manøvre Dd1-d3-e3.

10. 0-0, 0-0 11. e4, Sbd7 12. Te1, La6 13. e5!?

Her kommer mange andre træk i beragtning, først og fremmest Lf4, Lf1, h3 og b3. Derimod er 13. Sh4 dårligt, sort svarer roligt Tfe8.

Tekstrækket er meget skarpt, men sort har tilstrækkelige forsvarsmuligheder.

13. —, d×e5 14. S×e5, S×e5 15. T×e5, Tfe8!.

Efter 15. —, Ld6 16. Tf5! truer et kvalitetsoffer, f. eks. 16. —, Lc8 17. T×f6, g×f6 18. Se4, Le5 19. Le3!, Ld4 20. L×d4, c×d4 21. d6 med fordel for hvid, hvilket begge spillere var enige om, og analyser efter partiet bekræftede det.

Tekstrækket virker risikabelt p. gr. af muligheden d5-d6, men sort kan holde balancen.

16. Lg5, h6! 17. T×e7.

17. d6, L×d6 18. L×f6 er fordelagtigt for hvid, men sort spiller 17. —, D×d6! og får efter 18. De1 gode chancer med et kvalitets-

offer: 18. —, h×g5 19. L×a8, T×a8 20. T×e7, b4, den lange hvide diagonal bliver ubehagelig for den hvide konge.

17. —, T×e7 18. d6, h×g5.

18. —, Td8? gendrives med 19. L×f6 eller 19. d×e7.

19. d×e7, Te8 20. Dd2, T×e7 21. D×g5, Dd6 22. h4.

22. Td1, D×d1+ 23. S×d1, Te1+ 24. Lf1, T×d1 25. Kg2, Lb7+ 26. f3, L×f3+ 27. K×f3, T×f1+ giver ikke hvid mulighed for at spille på gevinst. Bemærk, at både 28. Kg2 og 28. Ke2 besvares med en tårnskak på f2!.

Dog er stillingen i alle tilfælde temmelig lige. Sorts næste træk var en overraskelse for mig, men er nok lige så godt som f. eks. 22. —, Te5.

22. —, b4 23. a×b4, c×b4 24. Sd5, Te5! 25. S×f6, D×f6 26. D×f6, g×f6 27. Lc6!.

Tal mente at have visse gevinstchancer i kraft af sin majoritet på dronningfløjen, medens jeg mente at stå lidt i overkanten p. g. af, at denne majoritet ikke kan komme i bevægelse! I virkeligheden er stillingen remis ved korrekt spil. Min største bekymring var tiden, men endnu havde jeg 14 minutter.

27. —, Lc4 28. f4, Tc5 29. La4, Le6 30. Te1, La2 31. Te3.

Parerer for en sikkerheds skyld truslen b4-b3. Jeg havde kun tre minutter, men stillingen er ikke særlig vanskelig at spille.

31. —, Lb1 32. Kf2, Lf5.

Tal har intet opnået med sin løberudflugt. 32. —, f5? gik slet ikke p. gr. af 33. Te5! med stor fordel.

33. Kf3, Tc1 34. g4, Le6 35. f5, Ld5+ 36. Kf2, Ta1 37. b3, Td1 38. Te8+, Kg7 39. Td8, Lf3 40. T×d1, L×d1 41. Kg3, Le2. Remis.

27. juli

4134

Aljechins forsvar

Tal-Larsen - 4. matchparti

1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. Sf3, d×e5 5. S×e5, Sd7!? 6. Lc4.

Efter tre kvarters betænkning. Om ofret på f7 kan man læse i Skakbladet for januar 1964. Det garanterer hvid remis, men det vil Tal selvfølgelig ikke have.

»Jeg ville ikke ind i en hjemmeanalyse, og hvid får jo også uden ofret en herlig stilling«, sagde Tal efter partiet. Jeg mener ikke, teksttrækket giver hvid nogen fordel.

6. —, e6 7. Dg4.

Et tvivlsomt træk. Ganske vist forhindres sorts korte rokade, men i mange varianter kan sort få gavn af trækket h5.

7. —, h5 8. De2, S×e5 9. d×e5, Ld7
10. 0-0, Lc6?

Rigtigt var 10. —, Dh4 med udmærket spil, efter 11. Td1, 0-0-0 er bondegevinsten 12. L×d5, e×d5 13. T×d5, Lg4 risikabel for hvid.

11. Td1, De7.

Et klodset træk, men 11. —, Dh4 12. Lb5 er fordelagtigt for hvid.

12. Sc3!, S×c3 13. b×c3, g6 14. a4, a6
15. Tb1?

Rigtigt var 15. Td4 med stærk stilling, sort svarer bedst 15. —, Td8, men bliver nok i fortsættelsen nødt til at bytte på d4, hvorefter hvid pludselig får en glimrende bondestilling.

Sort kunne måske nok have forsvaret sig, men hvid havde haft initiativet.

15. —, Dc5 16. Le3.

Desperation. Hvid får i virkeligheden ingenting for bonden, selv om der blandt de tilstedeværende eksperter var adskillige, der i tillid til Tals evner som tryllekunstner følte sig overbevist om, at bonden var forgiftet.

Efter 16. Td4, Lg7 17. f4, 0-0 stod sort udmærket.

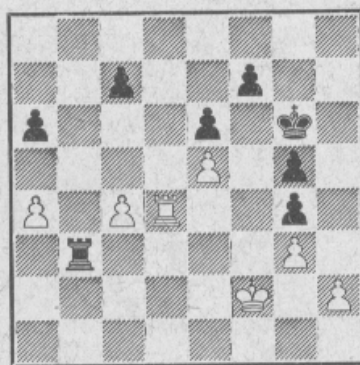
16. —, D×e5 17. f4, Df5 18. Ld3, Dg4
19. Df2, Le7 20. Ld4, 0-0.

Endelig!

21. Le2, Df5 22. Ld3, Dg4 23. Le2, Dh4
24. g3, Dh3 25. Lf3, Tad8 26. L×c6, b×c6.
27. Le5, Df5! 28. De2, Ld6 29. Td3,
L×e5 30. f×e5, T×d3 31. c×d3, Td8
32. Td1, c5 33. c4, Dg4 34. D×g4, h×g4
35. Kf2, Tb8 36. Td2, Kg7 37. Ke3, g5
38. d4, Tb3† 39. Kf2, c×d4 40. T×d4,
Kg6. Hængeparti.

28. juli

(Bent Larsen)



(Tal)

Tal havde naturligvis slået på g4 i hemmeligt træk, og de første træk gik som planlagt.

41. T×g4, Tb2† 42. Kg1, Kf5.

Det mest energiske. Der kunne også være spillet 42. —, Te2, hvilket vinder langsomme, men giver færre modchancer.

43. Td4, K×e5 44. Td7, f5 45. T×c7,
Ke4 46. Td7, Tc2 47. Td6.

Dette træk havde jeg ikke haft med i analysen. Man kan ikke analysere alt, og hvorfor skal hvid ligefrem tvinge den sorte fribonde frem?

Der er dog en fornuftig begrundelse for trækket, feltet e5 tages fra den sorte konge. Efter 47. h4, g×h4 48. g×h4, T×c4 49. h5, T×a4 50. h6, Ke5 vinder sort let.

Sort vinder nu ret let med 47. —, T×c4 48. T×e6†, Kf3 49. Te1, T×a4 eller 48. h4, Ke5! Men der er heller ikke noget i vejen med den valgte plan.

47. —, e5 48. h4, g×h4 49. g×h4, T×c4 50. h5, Kf3!.

Efter 50. —, T×a4 51. h6 er gevinsten yderst tvivlsom.

51. Td3†, Kg4 52. h6, Tc7 53. Td6, e4
54. Kf2, a5 55. Tg6†, Kh5??.

Navnlig de sidste fire træk havde kostet meget tid, og jeg var ved at være i tidnød, hvilket selvfølgelig var dumt. 55. —, Kf4, 56. Tg7, e3†! vinder ganske let i alle varianter, f. eks. 57. Ke2, Tc2† 58. Kd3, Td2† 59. Kc3, Th2 60. h7, Kf3 61. Te7, f4 62. Kd3, Td2† 63. Kc3, Td8 o. s. v.

56. Ta6, f4??.

56. —, Kg4 vinder stadig!

57. Te6!.

Nu er der ikke mere gevinstmuligheder i stillingen. Resten er præget af nervøse forsøg — og til slut må jeg være glad for remis!

57. —, Tc2† 58. Ke1, Tc1† 59. Kd2, Th1 60. T×e4, Kg4 61. Te6, Kg3 62. Tf6, f3 63. Ke3, Te1† 64. Kd3, Te7 65. Tg6†, Kf4 66. Tf6†, Kg3 67. Tg6†, Kf4 68. Tf6†, Kg4 69. Kd4, Kg3 70. Tg6†, Kh3 71. Tg7, T×g7 72. h×g7, f2 73. g8D, f1D 74. De6†, Kh4 75. Kc5, Db1 76. Dc4†, Kg3 77. Dc3†, Kf2. Remis.

30. juli

Det var rart med en fridag efter katastrofen i 4. parti. Nu havde jeg haft god tid til at fortælle mig selv, at der ingen grund var til at være nedtrykt, stillingen var jo stadig lige.

4135

Grünfeld

Larsen-Tal — 5. matchparti

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5.

Denne åbning har Tal ikke spillet særlig mange gange, skønt den egentlig må siges at passe til hans spillestil. Er der mon en bestemt variant, han ikke kan lide?

4. Lf4, Lg7 5. e3, c5.

Tidligere spillede man 5. 0-0, men hvid kan muligvis indlade sig på bonderovet 6. c×d5, S×d5 7. S×d5, D×d5. Tekstrækket er derfor blevet ret almindeligt, og en helt klar generivelse kendes ikke.

6. d×c5, Da5 7. Te1, d×c4 8. L×c4.

Jeg regnede med, at Tal kendte et parti fra turneringen i Mar del Plata, hvor Wexler med hvid mod Foguelman kom i fordel efter 8. Da4, D×a4 9. S×a4, Ld7 10. T×c4, Sd5 11. Lg3, Sa6 12. c6!, b×c6! 13. Sf3. For ikke at løbe ind i en hjemmeforberedelse valgte jeg derfor en rolig fortsættelse, der efter min mening er ganske udmærket, selv om vi efter trækstillingen havner i en variant, der af teoretikerne har været anset for god for sort.

8. —, 0-0 9. Sf3, Sc6 10. 0-0, D×e5 11. Lb3!.

Trækket er egentlig selvfølgelig. Udråbstegnet skyldes, at jeg undgår at havne i et parti Kan-Tal, spillet i 1954, som vi med trækstillingen ville komme ind i efter 11. De2?, Lg4 12. Lb3. I dette havde Tal slået på c5 allerede i 9. træk, og også derefter burde Kan naturligvis have spillet Lb3.

I det pågældende parti var trækfølgen iøvrigt 5. —, 0-0 6. Sf3, c5. 6. Sf3 har været anset for slapt i denne variant, men jeg er ikke sikker på, at det er rigtigt.

11. —, Dh5.

Det er svært at afgøre, om 11. —, Da5 er bedre.

12. h3!, e5(?).

Sandsynligvis kan den sorte stilling ikke tåle denne svækkelse af felterne d5 og d6. Men det naturlige udviklingstræk 12. —, Lf5 er ikke helt tilfredsstillende efter 13. Se5.

I betragtning kom 12. —, Td8 13. De2, e5, men såvidt vi kunne finde ud af efter partiet, giver 14. L×f7+ hvid fordel.

13. Lh2, Td8 14. Sd2!, Dh6?.

Dronningafbytning løste ikke sorts problemer, men 14. —, Dg5 måtte spilles. Efter 15. Sde4, S×e4 16. S×e4, De7 17. Df3, Le6 18. L×e6, D×e6 19. Sc5 står hvid nok lidt i overkanten, men sort kan vel holde stillingen.

15. De2, Lf5 16. Tfd1, Ld3 17. Df3, Dh4.

Der truede kraftigt 18. Sde4.

18. Lg3!, Dh5.

Ikke 18. —, Db4 19. a3, Db6 20. Lh4.

19. D×h5, S×h5 20. Lh2, Sf6(?).

En overseelse, men stillingen var allerede uholdbar, og bondetab var i længden uundgåeligt. De direkte trusler i stillingen var 21. g4, 21. Sf3 og 21. Sde4, og sort kunne dårligt parere dem alle.

21. Sf3, e4 22. Sg5, Tf8.

Eller 22. —, Td7 23. Sc×e4! med stor fordel i alle varianter.

23. Ld6, h6 24. L×f8, T×f8 25. Sf3.

I stedet for at give en bonde gav sort altså en kvalitet, hvad hvid ikke kan være utilfreds med.

Resten voldte mig ikke mange spekulationer.

25. —, Te8 26. Se1, La6 27. Sa4, Lb5 28. Sc5, Sa5 29. La4, L×a4 30. S×a4,

Te7 31. Tc8+, Kh7 32. Sc5, Sc4 33. b3, Sb6 34. Tb8, Te7 35. b4, Sfd5 36. a3, Sc3 37. Tld8, Sc4 38. T×b7, T×b7 39. S×b7 S×a3 40. Td7, Lf8 41. T×f7+, Kg8 42. Tf6, Kg7 43. Ta6, L×b4 44. Kf1, Sab5 45. Sc2, Le7 46. Sd4, S×d4 47. e×d4, Sb5 48. Ta4, Kf6 49. Sc5, Kf5 50. Ta5, opgivet.

En forbløffende let sejr!

Iøvrigt skulle min kone rejse samme aften, og jeg havde lovet hende at være i spidsen, når hun rejste, så jeg var nødt til at vinde dette parti.

31. juli

4136

Aljechins forsvar

Tal-Larsen - 6. matchparti

1. e4, Sf6 2. e5, Sd5 3. d4, d6 4. Sf3, d×e5 5. S×e5, e6.

Jeg turde ikke gentage eksperimentet 5. —, Sd7. Teksttrækket havde jeg jo spillet i sidste matchparti mod Ivkov, men Tal forstærker Ivkovs ide 6. Dh5 betydeligt.

6. Df3, Df6 7. Dg3, h6 8. Sc3(!).

Dette træk havde jeg nok undervurderet i mine analyser (6. Df3 var ingen overraskelse for mig). Jeg ser ikke noget bedre forsvar end mine fem næste træk, men helt tilfredsstillende er den sorte stilling næppe.

8. —, Sb4 9. Lb5+, e6 10. La4, Sd7 11. 0-0, S×e5 12. d×e5, Dg6 13. Df3!?

Jeg mener, at hvid her opnår en lille fordel med 13. D×g6. Efter teksttrækket anser jeg den sorte stilling for fuldt tilfredsstillende. Ganske vist har hvid et lille udviklingsforspring, og svagheden på d6 kan komme til at spille en rolle, men løberen på a4 står dårligt.

13. —, Df5 14. De2, Le7(?).

Sorgløst spillet, rigtigt var 14. —, Ld7.

Tal skriver næsten altid sit træk, længe før han spiller det, og her havde han allerede noteret det, jeg regnede med, 15. f4, da han faldt i dybe tanker.

15. a3, Sd5?.

Mærkeligt nok er 15. —, Sa6 det rigtige.



16. Sb5!!.

Et genialt træk. Dette var den eneste gang

under matchen, at Tal overraskede mig med et af sine mange djævelske påfund.

At jeg ikke tog mig i agt for denne kombination, skyldes vel blandt andet, at jeg regnede med at klare mig ud af alle vanskeligheder ved at rokere. Men hvad sker nu på 16. —, 0-0? Hvid spiller 17. Sd4!, og for ikke at få sin dronning sat i skammekrogen må sort spille 17. —, Dg6 18. c4, Sb6 19. Lc2, f5, men rart er det ikke, efter 20. e×f6, D×f6 er den sorte kongestilling meget sårbar. 16. —, Ld7 17. Sd4, Dg6 18. c4, Sc7 19. Lc2, f5 20. e×f6, D×f6 21. Dh5†, Kd8 ser heller ikke rart ud.

16. —, c×b5 17. D×b5, Kd8 18. c4, D×e5.

Dette viser sig at være utilstrækkeligt, men noget helt tilfredsstillende forsvar findes ikke:

18. —, Sb6 19. Da5, Kc7 20. c5, Kb8 21. c×b6, a×b6 22. Db5, Ta5 23. Db3, T×e5 24. Dg3 og hvid står bedst.

18. —, Sf4 19. Td1†, Kc7 20. Td7†, L×d7 21. D×d7†, Kb8 22. D×e7, D×e5 23. Le3 og hvid står bedst, han får i alle tilfælde to stærke bønder for en kvalitet og bør vinde p. gr. af sit stærke løberpar, f. eks. 23. —, Sg6 24. D×f7, Df6 25. Le8, De7 26. D×e7, S×e7 27. Lf4†, Kc8 28. Lf7.

18. —, a6 19. Db3, b5 20. c×d5, Lb7 21. d×e6, De4 22. Dd1† fulgt af 23. f3 med stor fordel.

Det er svært at sige, om jeg skulle have valgt den øverste variant i stedet for teksttrækket.

19. c×d5, Ld6 20. g3, D×d5 21. De2, Ke7.

Helt desperate fortsættelser som 21. —, b5 22. Td1, b×a4 var jeg endnu ikke indstillet på.

22. Td1, Da5.

22. —, Df5 23. Dc4! og 22. —, De5 23. Dd3!, Dd5 24. Dc3 fører til partifortsættelsen.

23. Dg4!, Df5.

Også 23. —, e5 24. Dh4†, f6 25. Ld2 er uholdbar i længden.

24. Dc4!, Dc5.

Sort får ikke lejlighed til at udvikle sin dronningfløj. På 24. —, b5 er 25. Dc6 dræbende, og efter 24. —, Td8 25. Le3 står sort stadig med det samme problem.

25. Dd3, Dd5.

Lidt mere modstand ydede 25. —, Td8.

26. Dc3, Le5 27. De1, Dc5 28. Ld2, Kf6 29. Tac1, Db6 30. Le3, Da6 31. Db4, b5 32. L×b5, Db7 33. f4, Lb8 34. Le6, opgivet.

2. august

4137

Benoni

Larsen-Tal - 7. matchparti

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. g3, c5 4. d5, e×d5 5. c×d5, b5 6. Lg2, d6 7. a3, a5 8.

Sc3, Db6 9. Sf3, Le7 10. 0-0, 0-0 11. e4, Sbd7 12. Te1, La6 13. Lf4.

Først her afviger vi fra 3. parti.

13. —, Sg4 14. Lf1, Lf6 15. Sd2, Sge5 16. a4.

Altså en helt anden plan. Hvid slår den sorte bondestilling på dronningfløjen i stykker, men sorts officerer kommer til at stå udmærket.

16. —, b×a4 17. S×a4, Db4 18. L×a6, T×a6 19. De2, c4 20. Tec1, Tfc8 21. Tc2, Ta7!.

21. —, Taa8 22. Sc3 er efter begge spilleres mening godt for hvid.

Sorts bønder på a5 og c4 kan naturligvis let blive meget svage, men sort har forskellige muligheder for aktivt spil, bl. a. i forbindelse med Se5-d3.

22. De3, Tac7 23. Da3, g5.

Nødvendigt, sort må hurtigst muligt opstille truslen Sd3, ellers kommer hvid i fordel med manøvren Sa4-c3-d1-e3, sort kan ikke i længden dække begge de svage bønder.

24. L×e5, S×e5 25. De3, Sd3!.

Optakten til vilde forviklinger.

26. Sb6, c3! 27. b×c3, T×c3 28. Tb1, Sb2!?

28. —, Dd4 synes ved bedste spil fra begge sider at føre til remis: 29. S×c8, D×e3 30. f×e3, T×c2 31. Tb8, Kg7 32. S×d6, T×d2 33. Se8†, Kg6 34. Tb6, og sort må give skakker på d1 og d2, 34. —, Tf2? 35. e5! er fordelagtigt for hvid.

Jeg havde nu kun 10 minutter tilbage ...

29. e5!??.

Meget fristende, men vistnok ikke rigtigt. 29. Tb×b2, D×b2 30. T×b2, T×e3 31. Tb1 fører til et slutspil, der ifølge vore undersøgelser efter partiet giver lige chancer.

29. —, T×c2(?).

Så vidt vi kunne finde ud af, kommer sort i fordel efter 29. —, T×e3 30. T×c8†, Ld8. 31. Sbc4 besvares med 31. —, Te1††.

30. e×f6.

30. Se4, Sc4! falder ud til sorts fordel.

30. —, D×d2 31. D×d2, T×d2 32. S×c8, a4 33. Kg2, a3.

Jeg har to minutter tilbage, og hvad skal jeg stille op mod a-bonden? 34. Te1? Nej, 34. —, T×f2†!.

34. Ta1, Sc4 35. Tc1, Se3† 36. Kf3, Sc2.

Tårnslutspillet efter 36. —, Tc2 37. Te1, a2 38. f×e3 er vistnok holdbart.

37. Tb1, h5.

Et minut tilbage. Jeg var lige ved at opgive. Skulle jeg have givet skakken på e7 først? (Analyser bagefter viste, at 37. Se7†, Kf8 38. Tb1, Sd4† vinder let for sort).

38. Tb8, Kh7 39. Se7, g4† 40. Kf4.

Efter 40. Ke4, T×f2 har hvid ingen chancer.

Tidkontrollen er klaret. Kan jeg få lavet en evig skak?

40. —, a2 41. Tg8, T×f2† 42. Kg5, T×f6 43. Ta8. Hængeparti.

Alle er enige om, at stillingen er håbløs for mig. Men jeg går op på mit hotelværelse og slår op i Averbachs store værk om slutspillet. For en gangs skyld har man da lidt fornøjelse af de mange bøger, man har slæbt med!

3. august

Tal regner tilsyneladende med, at hængepartiet er vundet. Ellers ville han næppe have spillet så fredeligt!

4138 Siciliansk

Tal-Larsen - 8. matchparti

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, c×d4 4. S×d4, e6 5. Sc3, d6 6. g3, Ld7 7. Lg2, S×d4 8. D×d4, Lc6 9. 0-0, Sf6 10. Td1, Le7 11. e5, d×e5.

Det var ikke Tals hensigt at spille det uklare bondeoffer 11. —, L×g2 12. K×g2, d×e5 13. Da4†. Efter 13. D×e5, Db6 slipper sort for de isolerede bønder på dronningfløjen, men jeg var bange for bondeofret.

12. L×c6†, b×c6 13. D×e5, Db8 14. Lf4, D×e5 15. L×e5, 0-0 16. Ld6, L×d6 17. T×d6, Tfc8 18. Sa4, Tab8 19. c4, Kf8 20. Tad1, Ke7.

Truer den gamle fidus Sd5.

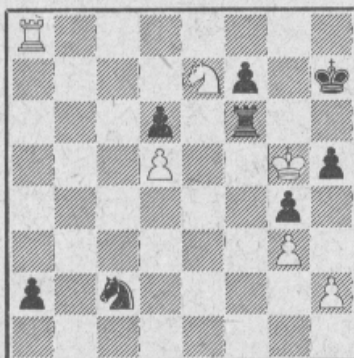
21. T6d2, Td8 22. Sc5, T×d2 23. T×d2, Td8 24. T×d8, K×d8 25. f3, Se8 26. Sd3, Kc7 27. e5, f6 28. f4, Kd7 29. Kf2, Sc7 30. Ke3, Sd5† 31. Kd4, h6 32. Ke4, Ke7 33. Se1, g5 34. Sf3, g4 35. Sd4, Kd7 36. a3, Sc7 37. b4, h5 38. Se2, Sd5 39. Sd4, a6 40. Sc2, Sc3† 41. Kd3, Sd5 (hemmeligt træk).

Jeg analyserede lidt på stillingen og blev efterhånden klar over, at jeg ikke spillede på gevinst! Hverken h5-h4 eller e6-e5 duede i ret mange tilfælde.

Løvrigt koncentrerede jeg mig naturligvis om analysen af 7. parti.

4. august

(Tal)



(Bent Larsen)

7. parti fortsatte:

43. —, Tf2 44. T×a2, f6† 45. K×h5, T×h2† 46. K×g4, Se3† 47. Kf3, T×a2 48. K×e3.

Så langt kan alle analysere — men kan sort vinde denne stilling? Det er ikke så let, prøv f. eks. 40. —, Ta6 49. Kf4, Kg7 50. Sf5†, Kg6 51. Sh4†, Kf7 52. Sf5, Ke8 53. Kg4, Kd7 54. Kh5, hvid klarer sig fint.

Efterhånden fandt jeg ud af, at 48. —, Kh6 49. Sf5†, Kg5 50. S×d6, Kg4 51. Sc4 var jeg heller ikke bange for, i de fleste tilfælde vinder hvid tårnet for d-bonden og når at give springeren for g-bonden. Men så fik jeg et problem at slås med: 48. —, Kh6 49. Sf5†, Kg6(!) 50. S×d6, Ta3† 51. Kf4, Ta4† 52. Ke3, f5. Efter at have forkastet alle andre muligheder prøvede jeg 53. Sc8, Kf6 54. d6, Ke6 55. Se7. Det ser mistænkeligt ud, men hvordan erobrer sort d-bonden uden at give f-bonden? Jeg kunne ikke se det og bestemte mig til at spille denne variant.

Stor var min overraskelse, da Tal spillede

48. —, Ta8 49. Kf4, Te8 50. Sf5, Te5 51. S×d6, T×d5 52. Se4, Kg6 53. g4!.

Det var denne stilling, der stod i Averbach med det herlige ord »nitja« nedenunder, det betyder remis!

Men Averbach skriver ikke ret meget om denne stilling. Han analyserer derimod indgående den samme stilling med centrumsbønder, altså skubbet to rækker til venstre, og gør så ganske kort opmærksom på en forskel i forsvarsmetoden.

Hvad kunne Tal have fundet, som Averbach havde overset?

53. —, Ta5 54. Kf3, Kf7 55. Sg3, Ke6 56. Kf4, Ta4† 57. Kf3, Ke5 58. Sh5, Ta8 59. Ke3!.

Jeg anede ikke, hvad her foregik. Jeg havde fundet ud af, at det var ganske let at holde stillingen remis, fordi man godt kunne lade kongen blive trængt tilbage til f2 eller g2. Springeren skal stå på h5, og hvis den sorte konge pludselig løber tilbage til g6, hopper springeren naturligvis til e4, det kan den altid nå.

Jeg forkastede derfor træk 59. Kg3, for derefter bringer 59. —, Th8 uorden i den hvide opstilling. Men 59. Kg3 var hovedvarianten i Tals analyse! Se f. eks. følgende smukke variant: 59. Kg3?, Th8 60. Sf4, Ke4 61. Sh3, Tc8 62. Sf2†, Ke3 63. Sh3, Tc4!! 64. Sf2, Tc7!! 65. Sh3, Tg7! 66. Sf2, f5! 67. Sd1†, Ke2 68. Sf2, f4† 69. K×f4, K×f2 70. g5, Tg8!! (Derfor skulle tårnet til g7! Hvis sort nemlig nu, med tårnet på g8, var i træk, kunne han ikke vinde!!) 71. Kg4, Kg2!, 72. Kf5, Kh3 og vinder.

Denne smukke manøvre blev fundet af den kendte studiekomponist Selesniev under et turneringsparti i 1927. Senere brugte Reti den i en studie.

I det følgende hensank Tal flere gange i meget langvarige grublerier. Da det var meget

varmt, gik jeg et par gange en lang tur langs med søen for at trække frisk luft.

Mange af sorts næste 15 træk er nærmest blot at betragte som forsøg på at svække min agtpågivenhed.

59. —, Tb8 60. Kf3, Te8 61. Sf4.

I dette meget specielle tilfælde kan springeren få lov at trække. Men der var heller ikke noget i vejen med 61. Ke3.

61. —, Kd4 62. Sh5, Te1 63. Kf2, Te4 64. Kf3, Ke5 65. Kg3, Te3† 66. Kf2!.

Dette er, hvad der står i Averbach, kongen skal tilbage, 66. Kh4 taber. Ved centrumsbønderne er det lige omvendt, skub alle brikker to felter til venstre, så taber Ke3-d2, men Ke3-f4 holder remis, iøvrigt kun på et hængende hår. Averbachs analyse af denne stilling med centrumsbønder er temmelig udførlig, og kun ved at sammenligne med den var jeg kommet til fuld klarhed over finesserne i min egen stilling.

66. —, Tb3 67. Kg2, Tb7 68. Kf3!.

68. Kg3?, Th7!.

68. —, Tb8 69. Ke3, Tg8 70. Kf3, Th8 71. Sg3!, Th7 72. Ke3, Th3 73. Kf3, Th2 74. Ke3, Tb2.

Der var alligevel for få muligheder for tårnet på h-linien. Bemærk, at i stillingen Kf3, Sg3, Th4, som sort kunne have fået med 73. —, Th4, kan hvid hverken spille 74. Sh5?, f5! eller 74. Se4?, T×g4!, men 74. Sf5 eller Se2 eller Sf1 går udmærket, når tårnet omplaceres, kommer hesten i tide tilbage til h5.

75. Sh5, Tb3† 76. Kf2, Td3 77. Kg2.

Ikke 77. Ke2?, Th3!.

Nu gør Tal et sidste forsøg, ofrer sin bonde for at trænge den hvide konge tilbage.

I den tilsvarende stilling med bønderne på g3 og f5 vinder denne metode!

77. —, Ke4!? 78. S×f6†, Kf4 79. Kf2.

Det sikreste. 79. g5? taber, både på grund af 79. —, Tg3† og på grund af 79. —, K×g5 80. Se4†, Kf4 81. Sf2, Td2.

79. —, Td2† 80. Ke1, Td6 81. g5, Kf3 82. Sh7!.

Alt andet taber!

82. —, Ke3 83. Sf6, Kf3 84. Sh7, Td5.

Efter 84. —, Tg6 85. Kd2, Tg7 er der to redninger, enten 85. Sf8, T×g5 86. Se6 eller 85. Sf6, T×g5 86. Kc3!.

85. g6, Td7 86. Sg5†, Ke3 87. Se6, Td2 88. Sf4, Th2 89. Sd5†, Kf3 90. Kd1, Tg2 91. g7

og her tilbød Tal *remis*. Efter 91. —, T×g7 92. Kc2 er forsvaret let for hvid.

Pyhha, det er måske den bedste forsvarspræstation i hele min skakkarriere! På hælene i over 60 træk mod en sådan modstander.

Vi havde brugt alle de seks timers spilletid, der anses for, hvad man kan byde skakmestre på en dag. Matchdommeren, det østrigske medlem af FIDE's præsidium dr. Dorazil, var netop i færd med at forklare, at i morgen altså alligevel ikke blev nogen hviledag, da jeg spurgte Tal, om han spillede på gevinst i det 8. parti — og så blev i morgen alligevel en hviledag.

Det står 4-4!

(Fortsættes)

Bent Larsen tilbyder simultanopvisninger

Bent Larsen rejser rundt og spiller simultan m.m. i november. Interesserede klubber kan skrive til

Bent Larsen, Baunegårdsvej 12, Gentofte (tlf. Gentofte 3856),
helst inden 20. september.

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24

KØBENHAVN K

TELEFON BYEN 6291

BUTIK GIRO

EN GROS Dansk 86178

FABRIK Norsk 99303

FORLAG Svensk 4205

POSTORDRE



Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt
og gammelt om

SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

Pr. nummer kr. 0,50
Pr. år kr. 10,00

Torben Kjeldsen beretter om:

Nordisk turnering

F. Thorbergsson, Island vandt kongepokalen

Til Nordisk Turnering sendte Norge et helt olympiadehold. De andre nordiske lande – på nær en enkelt undtagelse – glimrede ved fravær af deres stærkeste spillere. Følgelig var forskellen i spillestyrke fra top til bund enorm stor.

På en delt 1. plads kom F. Thorbergsson, Island, og den internationale mester Svein Johannessen, Norge, med 9 points hver. Omkampen mellem dem endte 1-1, hvorefter Thorbergsson blev erklæret for vinder i kraft af bedre korrektion. Den stærkt spillende islænding havde den fornødne medvind i de afgørende partier, medens Johannessen imponerede ved sin ro og koldblodighed i alle situationer på skakbrættet. På 3. pladsen kom Arne Zwaig – norgesmester 1964 og 18 år gammel – der førte turneringen indtil sidste runde. Han er Norges kommende storspiller, et navn man gør vel i at lægge mærke til. Som nr. 4 kom Daan de Lange, Norge, sidste mand i den altdominerende førergruppe. Ragner Hoen, Norge, var den, der sad i størst uheld. Mod Thorbergsson havde han en oplagt gevinst, men spolerede på helt utrolig måde sin stilling og tabte. Præmielisten afrundes af Sigfred From, der efter spil og chancer burde være kommet højere op. Han vandt et smukt parti over Hoen, men overså gevinstfortsættelsen mod Thorbergsson og spillede i fordelagtig stilling mod Zwaig konsekvent på tab. Norman-Hansen havde spil nok til, at bladet vendte, og dermed røg chancen for en fin skalp. For mit vedkommende gik det i hvert parti efter fortjeneste. Hovedårsagen til tabene – foruden de stærkere modstandere – var dårligt åbningsspil.

Landsholdsklassen	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.
1. F. Thorbergsson, Island ...	—	1/2	1	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1	1	1	9
2. S. Johannessen, Norge	1/2	—	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	9
3. Arne Zwaig, Norge	0	1/2	—	1	1	1	1/2	1	1	1	1	1/2	8 1/2
4. Daan de Lange, Norge	1/2	1/2	0	—	1/2	1	1	1	1/2	1	1	1	8
5. Ragnar Hoen, Norge	0	1/2	0	1/2	—	0	1/2	1/2	1	1	1	1	6
6. Sigfred From, Danmark ...	0	0	0	0	1	—	1	1/2	1/2	1	1	1	6
7. Torben Kjeldsen, Danmark	1/2	0	1/2	0	1/2	0	—	1	1	1/2	0	1	5
8. Norman-Hansen, Danmark	0	0	0	0	1/2	0	—	1	1	1/2	1	1	4 1/2
9. Solmundorsson, Island	1/2	0	0	1/2	0	1/2	0	—	1	1	1/2	0	3
10. Lantz, Sverige	0	0	0	0	0	0	1/2	0	1/2	—	1	1	3
11. Reljo Utuste, Sverige	0	0	0	0	0	0	1	1/2	0	0	—	1	2 1/2
12. Vendelin, Sverige	0	0	1/2	0	0	0	0	0	1	0	0	—	1 1/2

Resultaterne i de øvrige klasser:

Mesterklassen gruppe 1: 1. S. T. Fesche, Norge, 7 points; 2. A. Kerje, Sverige, 7 p.; 3. E. Rojahn, Norge, 6 1/2 p.; 4. Poul E. Hansen, Danmark, 5 1/2 p.; 5. Ø. Hammerberg, Sverige, 5 p.; 6. Per Søndresen, Norge, 5 points.

Mesterklassen gruppe 2: 1. Dan Fosse, Norge, 7 points; 2. Allan Jensen, Danmark, 6 1/2 p.; 3. Tage Sørensen, Danmark, 6 1/2 p.; 4. Tor Støre, Norge, 6 points.

1. klasse gruppe 1: 1. Lars Bäckström, Sverige, 7 1/2 points; 2. Ivar Dahl, Norge, 6 p.; 3. Knud Wæde, Danmark, 6 p.; 4. Alfred Andersen, Danmark, 6 points.

1. klasse gruppe 2: 1. Helge Hjort, Danmark, 6 1/2 points; 2. G. Steinick, Sverige, 6 1/2 p.; 3. Søren Appelqvist, Sverige, 6 p.; 4. Lars Östenstad, Sverige, 6 points.

Juniorklassen: 1. Einar Hatlebakk, Norge, 6 1/2 points; 2. Niels Lauritsen, Danmark, 6 1/2 p.; 3. Trond Nilsen, Norge, 5 1/2 p.; 4. Ronny Klæboe, Norge, 5 1/2 p.; 5. Jan Rode Petersen, Danmark, 5 1/2 p.; 6. Jan Pedersen, Danmark, 5 1/2 p.; 7. Petter H. D. Hanssen, Norge, 5 1/2 points. Hatlebakk vandt junior-mestertitlen efter omkamp med Niels Lauritsen. Den endte 1-1, og Hatlebakk vandt derefter på bedste Sonneborn-Berger korrektion i den ordinære turnering.

4139 Benoni

Hvid: Thorbergsson, Island.

Sort: Arne Zwaig, Norge.

1. d4, Sf6 2. c4, c5 3. d5, e5.

Benoniforsvaret i denne form blev meget

benyttet af Petrosjan for 10 år siden, og dr. Euwe kaldte derfor forsvaret for Petrosjan-systemet. Trækket er vel spilleligt, da hvid har udført trækket c2-c4 og således ikke kan anvende dette felt til et springerangreb mod sorts centrum.

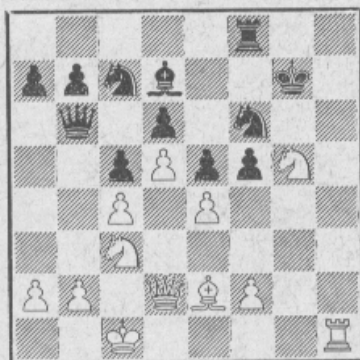
4. Sc3, d6 5. e4, g6 6. Le2, Lg7 7. h4, 0-0?

Det er en udfordring af skæbnen at møde hvids aggressive bondefremstød med rokaden til den korte side. Godt er det heller ikke at spille 7. —, h5, men det rette er 7. —, h6, og nu kan 8. h5 besvares med g5!. Nu får hvid lejlighed til at åbne h-linien og får et farligt angreb.

8. h5, Se8 9. Sh3, f5 10. Lg5, Db6 11. Dd2, Sf6 12. h×g6, h×g6 13. Lh6, f4 14. L×g7, K×g7 15. Sg5, Sa6 16. 0-0-0, Sc7 17. g3, Ld7.

Sort beslutter sig til at give bonden tilbage for at standse angrebet i h-linien, men det fører kun til, at modstanderen nu også får g-linien som skydeskive. Efter 17. —, f×g3 følger 18. Sh7! med afgørende angreb.

18. g×f4, Th8 19. Td-g1, Ta-f8 20. f5, T×h1 21. T×h1, g×f5.



22. Sh7!

Dette træk kommer med endnu større kraft, nu hvor g-bonden er borte. Sort er hjælpeløs efter 22. —, S×h7 23. Dh6†, Kf7 24. D×h7†, Ke8 25. Dg7 med truslerne Th7 eller Lh5†. Kvalitetstab er derfor uundgåeligt.

22. —, f4 23. S×f8, K×f8 24. De1, Ke7 25. Dg1, Sc-e8 26. Dg5, Kd8.

At føre kongen i sikkerhed koster nu mere materiale. Bemærk den sorte dronnings absolute hjælpeløshed på b6 partiet igennem.

27. Th6, Kc8 28. T×f6, S×f6 29. D×

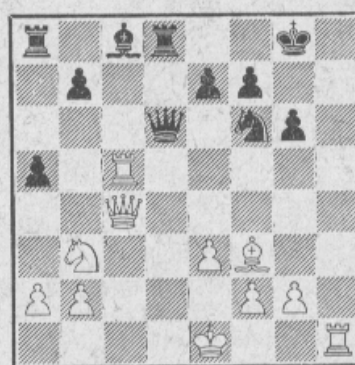
f6, a6 30. Df8†, Kc7 31. a3, Db3 32. De7, opgivet.

*Noter af Zandor Nilsson
i »Stockholms Tidningen«.*

Det afgørende parti

I omkampen om nordens mestertitlen vandt Sveinn Johannessen det første parti med de hvide brikker og kunne således nøjes med remis i det andet for at sikre sig titlen, men skulle på den anden side også mindst have dette, da Thorbergsson i den ordinære turnering havde den bedste Sonneborn-Berger korrektion og således blot skulle vinde et parti for at sikre sig sejren. Og det gjorde han i det andet omkampsparti, hvor stillingen efter 23 træk så således ud:

Sveinn Johannessen



F. Thorbergsson

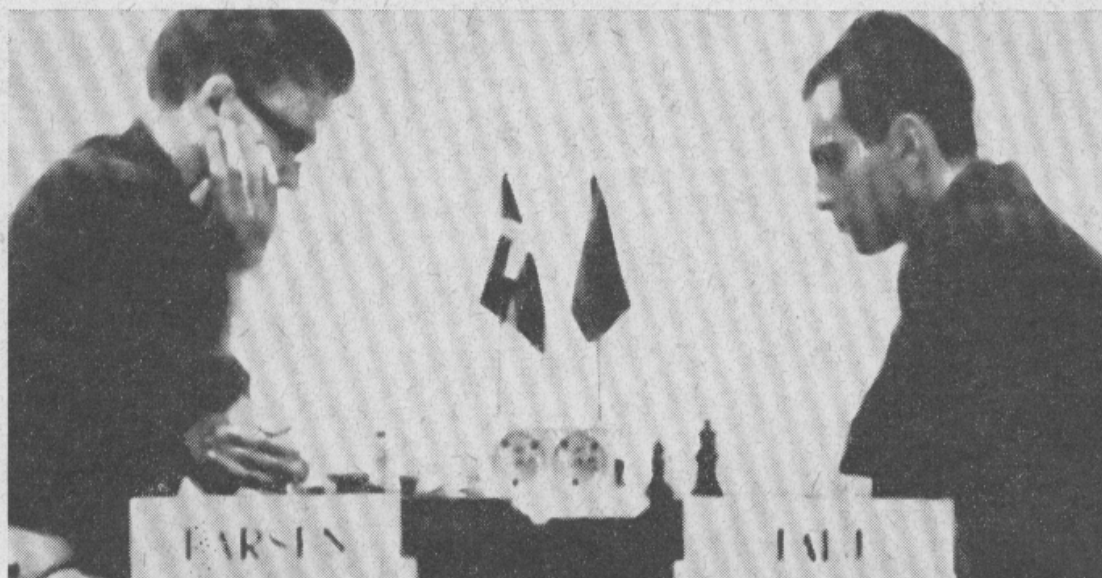
Igen havde den aggressive islænding fået åbnet h-linien, og efter sorts fortsættelse 23. —, a4(?) gjorde Thorbergsson kort proces med: 24. Dh4, Kf8 25. Td5!, Db6 26. Dh6†, og sort blev mat. Udgangsstillingen er blevet stærkt diskuteret i norske aviser, og i »Aftenposten« skriver Storm Herseth, at sort kunne være kommet i fordel med trækket: 23. —, Lg4! og efter 24. L×g4, a4! får sort officeren igen i kraft af den tredobbelte trussel mod springer, løber og tårn. Der kunne følge 25. Tg5, S×g4 med fordel til sort, og bedst for hvid er nok 25. Sd4, og efter S×g4 har sort overstået det værste.

Bent Sørensen beretter om:

Studerenterolympiaden

Tredieplads og bronze til Danmark!

Det 12. studenterverdensmesterskab afvikledes i tiden 25. juli-9. august i Sinaia i Rumænien. Der deltog i år 17 nationer, hvilket er en lille tilbagegang i forhold til de senere år, bl. a. savnedes så flittige deltagere som Jugoslavien, Polen, USA og Mongoliet. Det blev sagt, at deres mandskaber fra de tidligere olympiader i mellemtiden havde passeret aldersgrænsen - 27 år. Også den danske deltagelse var længe i fare. Først en uges tid før afrejsen begyndte det hele at gå i orden. DSU måtte lynhurtigt søge Kølbæk fri fra militæret, og dagen før afrejsen fik Kølbæk at vide,



Følg med i skakmesteren Jens Enevoldsens detaljerede gennemgang af samtlige spil i kampen om verdensmesterskabet mellem Bent Larsen og Talj.

Hver uge i

SØNDAGS POLITIKEN

at han kunne rejse med. Dermed var der »kun« de skaklige styrkeprøver tilbage for det danske hold, der bestod af Sejer Holm Petersen, Jens Kølback, Jørn Sloth, Bent Sørensen og holdkaptajnen Leif Kristensen.

De 17 hold blev inddelt i 3 grupper. Fra hver gruppe gik de 3 bedst placerede videre til finalen. Vi kom i gruppe med Østrig, Ungarn, Rumænien, Skotland og Tunis. En kølig vurdering placerede straks Ungarn og Rumænien i finalen. Vor konkurrent til 3. pladsen måtte blive Østrig, som vi skulle møde allerede i 1. runde. Med en sejr på $3\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$ sikrede vi os den bedst tænkelige start på turneringen. Vi fortsatte med en sejr på $3\frac{1}{2}-\frac{1}{2}$ over Skotland og stod derfor godt rustet til vor første alvorlige styrkeprøve – mødet med Ungarn. Efter 5 timers hård kamp førte vi 1-0. Hængepartierne tegnede lovende, så lovende, at Ungarn tilbød os 2 p., og dermed vandt vi 3-1. En sejr, der belærte os om, at de østeuropæiske hold ikke var bedre end os.

Efter 3. runde havde vi 10 p. Det var tydeligt, at vore resultater vakte opsigt både hos de øvrige deltagere og hos tilskuerne. Rumænien og Danmark var praktisk talt i finalen, medens Ungarn og Østrig måtte kæmpe hårdt om den sidste finaleplads. At kampen faldt ud til Ungarns fordel, skyldtes kun svag indsats i sidste runde mod Tunis.

I gruppe II blev Bulgarien distanceret af England og Holland. Et nyt eksempel, at Østeuropa ikke længere er suveræn.

Vi var spændte på, om vi kunne holde standarden i finalen. Hidtil havde heldet tilsmilet os, men allerede i 1. runde fik vi modgang – et nederlag til Ungarn på $2\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$ – et meget skuffende resultat, der satte holdets kampmoral på alvorlig prøve. De følgende runder rettede op på stillingen, $2\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$ mod England og 2-2 mod Rumænien. Og så kom det danske holds store dag: det østtyske mandskab blev slået 4-0. Pludselig var vi nået frem i de forreste rækker og var kun $\frac{1}{2}$ p. efter russerne. Da vi tabte 3-1 til Sovjet, var det imidlertid klart, at vi ikke kunne skabe den helt store sensation. Vi fortsatte med en beskedent sejr på $2\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$ over Holland og mødte så i næstsidste runde det andet succeshold i turneringen, Israel. På dette tidspunkt var Israel Sovjets eneste konkurrent til VM, men med en sejr på 3-1 fratog vi den alle forhåbninger. Israel skulle i sidste runde slå Sovjet med 3-1 for at nå til tops, hvilket de ikke selv troede på. Alligevel slog de russerne, dog kun med $2\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$. Vor overraskende store sejr over Israel gav os igen gode medaljchancer. Før sidste runde lå vi på en 3. plads, $1\frac{1}{2}$ p. foran Rumænien og Tjecoslovakiet, og trods et nederlag i sidste runde til tjeckerne på $2\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$ bevarede vi vor 3. plads og erobrede dermed bronzemedaljerne.

Et dansk hold havde gjort sig gældende blandt de stærkeste skaknationer. Triumfen kommer overraskende. Hvem havde troet, at det danske hold kunne snige sig foran f. eks. det czekiske mandskab bestående af stormester Hort, de to internationale mestre Kavalek og Jansa, Janata og to stærke reserver.

Resultaterne af forturneringen:

Gruppe I: 1. Tjekoslovakiet 12 p. – 2. Østtyskland 10 p. – 3. Israel $7\frac{1}{2}$ p. – 4. Sverige $5\frac{1}{2}$ p. – 5. Finland 5 p.

Gruppe II: Sovjet $16\frac{1}{2}$ p. – 2. England 15 p. – 3. Holland 12 p. – 4. Bulgarien $9\frac{1}{2}$ p. – 5. Cuba $4\frac{1}{2}$ p. – 6. Belgien $2\frac{1}{2}$ p.

Gruppe III

		1	2	3	4	5	Pts.
1. Rumænien	—	3	$2\frac{1}{2}$	3	4	4	$16\frac{1}{2}$
2. Danmark	1	—	3	$3\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	$14\frac{1}{2}$
3. Ungarn	$1\frac{1}{2}$	1	—	1	$3\frac{1}{2}$	3	10
4. Østrig	1	$\frac{1}{2}$	3	—	3	2	$9\frac{1}{2}$
5. Skotland	0	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	1	—	4	6
6. Tunis	0	$\frac{1}{2}$	1	2	0	—	$3\frac{1}{2}$

Finalegruppe A

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Pts.
1. Sovjet	—	$1\frac{1}{2}$	3	2	2	$2\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	4	$2\frac{1}{2}$	21
2. Israel	$2\frac{1}{2}$	—	1	$2\frac{1}{2}$	2	3	2	3	4	20
3. Danmark	1	3	—	2	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	4	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	18
4. Rumænien	2	$1\frac{1}{2}$	2	—	2	$2\frac{1}{2}$	2	2	$3\frac{1}{2}$	$17\frac{1}{2}$
5. Tjekoslovakiet	2	2	$2\frac{1}{2}$	2	—	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	2	4	$17\frac{1}{2}$
6. England	$1\frac{1}{2}$	1	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	—	$2\frac{1}{2}$	$2\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$14\frac{1}{2}$
7. Østtyskland	$\frac{1}{2}$	2	0	2	$2\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	—	3	$2\frac{1}{2}$	14
8. Ungarn	0	1	$2\frac{1}{2}$	2	2	$1\frac{1}{2}$	1	—	2	12
9. Holland	$1\frac{1}{2}$	0	$1\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	0	$2\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	2	—	$9\frac{1}{2}$

Rumænien havde $\frac{1}{2}$ match-point mere end Tjekoslovakiet og fik derfor 4. pladsen.

Finalegruppe B

	1	2	3	4	5	6	7	8	Pts.
1. Bulgarien	—	$2\frac{1}{2}$	3	$3\frac{1}{2}$	3	4	$2\frac{1}{2}$	4	$22\frac{1}{2}$
2. Østrig	$1\frac{1}{2}$	—	$2\frac{1}{2}$	2	3	$3\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	$19\frac{1}{2}$
3. Finland	1	$1\frac{1}{2}$	—	4	4	2	$3\frac{1}{2}$	3	19
4. Sverige	$\frac{1}{2}$	2	0	—	$2\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$	4	16
5. Tunis	1	1	0	$1\frac{1}{2}$	—	3	2	$3\frac{1}{2}$	12
6. Skotland	0	$\frac{1}{2}$	2	$\frac{1}{2}$	1	—	4	2	10
7. Cuba	$1\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	2	0	—	2	7
8. Belgien	0	$\frac{1}{2}$	1	0	$\frac{1}{2}$	2	2	—	6

De individuelle præstationer

Jørn Sloth blev olympiadens topscorer

Sejer Holm Petersen scorede langt bedre end nogen anden dansk spiller har gjort ved 1. bræt ved Studenter-VM. Selv følte han sig ikke i bedste form, og han havnede dog også tit i vanskelige stillinger, især med de sorte brikker. Der blev stillet større åbningsteoretiske krav end i den danske landsholdsklasse. Den måde, på hvilken han snoede sig ud af vanskelige stillinger, imponerede imidlertid den taktisk set mindre begavede del af holdet.

Jens Kølbaek kunne notere en solid fremgang i forhold til sidste år, da han scorede 50 % ved 3. bræt. I år nåede han $8\frac{1}{2}$ p. af 13 ved 2. bræt. Kølbaeks positionsfølelse er eminent, men sam-

tidig har han et vågent blik for modstanderens kombinationer. Desværre havde han med sort vanskeligt ved at få tilfredsstillende spil i åbningen, og i finalen opnåede han kun 1 p. ud af 4 partier med sort. Men med de hvide brikker viste han sin rette styrke, $3\frac{1}{2}$ p. af 4.

Jørn Sloths indsats i denne turnering fortjener mange lovord, men de tørre tal siger næsten alt. Med $10\frac{1}{2}$ p. af 12, 9 gevinster og 3 remis'er, opnåede han ikke blot scoringspræmien ved 3. bræt, men blev olympiaden topscorer. Det er Sloths hidtil bedste resultat, men der går flere gode præstationer forud for denne. Der kan nævnes en delt 1. plads i juniorturneringen i Groningen 1964, to Århus-mesterskaber, en 2. plads i Risskov-turneringen i år. Kun en dårlig indsats i påsken har lukket ham ude fra den landsholdsklasse, han hører hjemme i. Men forhåbentlig får han lejlighed til at følge sit resultat op i flere internationale turneringer. Sloths styrke ligger først og fremmest i hans store viden og forståelse på det åbningsteoretiske felt. Han nåede altid frem til stillinger, der passede ham. Stillinger, hvori der ikke findes en simpel plan for modstanderen, men hvor man i højere grad skal føle sig frem.

Bent Sørensen må være tilfreds med sin score på 50 %. Det var hans første krævende internationale turnering, og han måtte bl. a. erfare, hvor hårdt der må arbejdes for en sejr. Flere gange havde han materiel overvægt uden at kunne vinde. Det trattede åbenbart så meget, at han mod slutningen af turneringen blev kombineret ihjel af sine modstandere.

Leif Kristensen var slet ikke i kamptræning, og efter en mislykket kongegambit valgte han at give os andre chancen. Han kunne derefter i højere grad hellige sig holdkaptajnens opgaver. Med sit særprægede ydre (fuldskæg) kom han efterhånden til at stå som det danske holds ansigt udadtil, hvilket yderligere øgede vor popularitet. Endelig må nævnes, at han havde hovedæren for, at der overhovedet blev dansk deltagelse, idet det lykkedes ham at arrangere rejsen på fordelagtig måde.

Individuelt scorede Sejer Holm Petersen, København, 7 points i 13 partier, Jens Kølback, Århus, $8\frac{1}{2}$ points i 13 partier, Jørn Sloth, Århus, $10\frac{1}{2}$ points i 12 partier, Bent Sørensen, Århus, 6 points i 12 partier og Leif Kristensen, København, $\frac{1}{2}$ point i 2 partier.

Topscore ved olympiaden blev: Bræt 1: Savon, Sovjet, med 9 points i 11 partier. – Bræt 2: Spiradonov, Bulgarien, $9\frac{1}{2}$ p. i 12 partier. – Bræt 3: Jørn Sloth, Danmark, $10\frac{1}{2}$ p. i 12 partier. – Bræt 4: Kagan, Israel, 9 p. i 11 partier. – Første reserve: Skrob, Østrig, $4\frac{1}{2}$ p. i 5 partier. Anden reserve: Sipov, Sovjet, med $5\frac{1}{2}$ points i 6 partier.

4140 Gammel-Indisk

Hvid: Sejer Holm Petersen, Danmark.

Sort: V. Stepak, Israel.

1. d4, Sf6 2. c4, d6 3. Sf3, Sbd7 4. Sc3, c6 5. e4, e5 6. Le2, Le7 7. 0-0, 0-0 8. Te1, De7 9. Lf1, a6 10. a3, b5 11. Lg5, bxc4 12. Lxc4, Sb6 13. La2, Lg4 14. Le3, Sfd7 15. Tc1, Db7 16. h3, Lh5 17. Se2, Lf6 18. g4, Lg6 19. Sg3, exd4 20. Sxd4, c5 21. Sdf5, Lxf5 22. Sxf5, Lxb2 23. Tb1, Lc3 24. Sxd6, De7 25. Te2, Se5 26. Tc2, Tad8 27. Txc3, Txd6 28. De2, c4 29. Lxb6, Txb6 30. Txb6, Dxb6 31. Lxc4, Dd4 32. De2, h5 33. gxh5, Tb8 34. Lxa6, Tb6 35. Le8, g6 36. Kg2, Tf6 37. hxg6, Tgx6† 38. Tg3, Tgx3† 39. Kxg3, Da1 40. f3, Dxa3 41. Lg4, De3 42. Df2, Dc3 43. Lf5, Dc1 44. f4, Sd3 45. Df3, Dd2 46. Kg4, Se1 47. Dg3, Sd3 48. e5, Sb4 49. Le4, Kf8 50. Kh5, Sd5 51. Lxd5, Dxd5 52. f5, De4 53. f6, Dh7† 54. Kg5, Ke8 55. Kf4, Kd7 56. Dg7, Dd3 57. Dxf7†, og sort vandt efter yderlig 16 træk.

4141 Bogo-Indisk

Hvid: Jens Kølback, Danmark.

Sort: D. Neukirch, Østtyskland.

1. d4, Sf6 2. Sf3, e6 3. c4, Lb4† 4. Sbd2, 0-0 5. e3, d6 6. a3, Lxd2† 7. Lxd2, De7 8. Lc3, Sbd7 9. Dc2, e5 10. Le2, Te8 11. 0-0, c6 12. Tae1, a5 13. b4, a4 14. Lb2, g6 15. Sd2, Sf8 16. c5, dxc5

17. dxc5, Td8 18. Sc4, Lf5 19. Dc1, S8d7 20. f3, Se8 21. e4, Le6 22. Sxe5, Sxe5 23. Lxe5, f6 24. Lb2, Df7 25. Dc3, Lb3 26. f4, Td7 27. f5, Tad8 28. e5, gxf5 29. exf6, Td2 30. Txf5, Tc2 31. De5, Td5 32. Dg3†, Kf8 33. Lh5, Txf5 34. Lxf7, Lxf7 35. Txe8†, Kxe8 36. Db8†, Kd7 37. Dxb7†, Kd8 38. De7†, Ke8 39. Df8†, og sort opgav.

4142 Slavisk

Hvid: Jens Kølback, Danmark.

Sort: M. Basman, England.

1. d4, d5 2. c4, e6 3. Sf3, Sf6 4. Sc3, e6 5. Lg5, dxc4 6. e4, b5 7. e5, h6 8. Lh4, g5 9. exf6, gxh4 10. Se5, Dxf6 11. a4, Lb4 12. Le2, Lb7 13. Lf3, De7 14. 0-0, Lxc3 15. bxc3, a6 16. axb5, cxb5 17. d5!, 0-0 18. d6, Dg5 19. Lxb7, Ta7 20. f4, Dg7 21. Le4, Td8 22. Dd2, f6 23. Sc6, Sxc6 24. Lxc6, Df8 25. Tfd1, h3 26. g3, Dg7 27. De3, e5 28. fxe5, fxe5 29. Lxb5, Df7 30. Le6, og sort opgav.

4143 Pircs forsvar

Hvid: Kronabether, Østrig.

Sort: Jørn Sloth, Århus.

1. e4, g6 2. d4, Lg7 3. Sc3, d6 4. f4, Sf6 5. Sf3, 0-0 6. Le2, c5 7. dxc5, Da5 8. 0-0, Dxc5† 9. Kh1, Sc6 10. Sd2, a5(!).

Kortchnojs træk, der er bedre end det tidligere meget spillede 10. —, Sd4 11. Sb3, Sx

32. —, Sc2 33. f4, Td3 34. f×e5, Te3†
35. Kf4, f×e5† 36. Kg5, T×h3 37. L×
e5, Td5?.

Et øjeblik ubetænksomhed giver sort store problemer. Efter f. eks. Th-d3 var gevinsten sikret.

38. T×d5, S×d5 39. Lg3!, Sd4 40. a6, Sf3† 41. Kf5, Th6 42. a7, Ta6 43. Lf2, Se7†! 44. Kf4, Sd2 45. Tb2, Ta4† 46.

Kg3, Se4† 47. Kf3, S×f2 48. T×b3, T×
a7 49. K×f2, Kf7.

Her blev partiet afbrudt, og jeg mente stillingen var vundet. Desværre viste en nøjere analyse noget andet. Der fulgte:

50. Kg3, Sd5 51. Tf3†, Kg6 52. Td3, Ta5 53. Kh4, Sf4 54. Tb3, Kh6 55. Kg3, Sg6 56. h4 og remis.

Noter af Bent Sørensen.

Bjørn Brinck-Claussen:

»The Northern open English Championship«

Bjørn Brinck-Claussen vandt førstepræmien

Den »halve« Nordensmester Bjørn Brinck-Claussen, København, har deltaget i en åben engelsk turnering i Whitby, hvor slutresultatet for de bedstplacerede blev: 1. Bjørn Brinck-Claussen, København, 10½ points, 2. H. Golombek, England, 8 p., 3-4. F. N. Stephenson og P. C. Griffiths, begge England, hver med 7½ points. Her følger Brinck-Claussens referat:

Fra 23. juli til 6. august deltog jeg i »The Northern Open English Championship« i Whitby i høj grad tillokket af de pæne præmiesummer og min viden om, at feltet ikke plejer at være alt for stærkt i denne turnering. I år var den dog noget stærkere besat end den sidste, med Golombek, B. H. Wood, vinder af den forrige turnering, og Ritson Morry fra den gamle garde og en del unge talenter, vi nok senere kommer til at høre mere om – Hartston og Parr, – samt en del spillere af hjemlig mesterklassestyrke. Måske er Dr. Cherubim, Vesttyskland, og D. E. Lloyd kendte. Blandt deltagerne var endnu en dansker, S. von Seelen, der gjorde en udmærket figur og periodevis var med fremme i førerfeltet. Det var formodentlig på forhånd ventet, at jeg ville have ganske pæne chancer for at vinde, men det var sikkert uventet, at jeg ved hjælp af et utroligt held fuldstændig kunne tage spændingen af turneringen inden slutningen. Efter en start med 8 gevinster mødte jeg Golombek i 9. runde. Da han kun havde 5½ points, ville han hellere koncentrere sig om 2. pladsen og tilbød remis efter 10 træk. Da andre englændere var meget forargede over at jeg accepterede og påstod, at jeg burde være så fair at vinde over dem alle sammen.

4147 Kongeindisk

Hvid: P. C. Griffiths. Sort: B. Brinck-Claussen.

1. d4, Sf6 2. c4, e5 3. d5, g6 4. Sc3, Lg7 5. e4, d6 6. Ld3, 0-0 7. Sf3.

Normalt spiller man 7. Sge2. Men Golombek prøver at bilde de yngre engelske spillere ind, at det er godt at spille Ld3 i de normale kongeindiske stillinger.

7. —, Sh5 8. 0-0, e5 9. a3, Sf4 10. b4, b6 11. Tb1, f5 12. b×c5, b×c5 13. Dc2.

En anden mulighed er 13. Lc2, La6 14. Sb5, f×e4 15. L×e4, Sd7 16. Sd2, Sf6 og hvid står vel noget bedre.

13. —, S×d3.

Det er sikkert bedre at spille 13. —, Sd7 og 14. —, Sf6 for at bevare spændingen i centrum. Jeg spillede teksttrækket for at kunne komme rullende med mine bønder på kongefløjen.

14. D×d3, f4 15. Ld2, g5 16. Tb2.

Denne måde at vinde et tempo på dronningefløjen på ser ganske smart ud, men taber partiet. Efter det mere beskedne 16. Tfc1, g4 17. Se1 står hvid udmærket.

16. —, g4 17. Tfb1, g×f3 18. T×b8, T×b8 19. T×b8, Dc7.

Sort har nu fået løst sine to vanskeligste problemer, at få hul på den hvide kongestilling og at få udviklet officererne på dronningefløjen. Begge dele takket være hvids 16. træk.

20. Tb1, f×g2 21. Sb5.

Hvid kommer til at savne sin springer på kongefløjen. Det er dog tvivlsomt, om hvid overhovedet kunne redde partiet.

21. —, Dd7 22. Df3, Tf6 23. K×g2, Th6 24. Kh1.

24. Tg1 går ikke p. gr. af Th3. 25. Dd1, T×h2† 26. Kf1, Dh3† 27. Ke1, Th1 og hvid mister damen.

24. —, De7 25. Tg1, Dh4 26. Dg2, Tg6.

26. —, Lg4 med truslen Lf3 vinder nemt f. eks. 27. h3, D×h3† 28. D×h3, L×h3 og sort vinder endnu en bonde. Men sort forsøger at vinde endnu nemmere.

27. Df1.

Taber straks 27. Df3, Lg4 28. T×g4 byder bedre kampchancer. Men sort kan med 27. —, Th6 28. Dg2, Lg4 gå ind i ovenstående variant.

27. —, Lh3 28. De1, T×g1† 29. D×g1, Dh5. Hvid opgav.

Et andet af mine bedste partier spillede jeg i sidste runde.

4148 Siciliansk

Hvid: *B. Brinck-Claussen*. Sort: *J. E. Scholes*.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Sf6 5. Sc3, a6 6. f4, Dc7 7. Ld3, g6 8. 0-0, Lg7 9. Sf3, Sc6.

Usædvanligt. Bobotsov spillede 9. —, Sbd7 10. De1, 0-0 11. a4, e5 mod mig i Tel Aviv, hvorpå vi var inde i de sædvanlige teorivarianter.

10. De1, 0-0 11. Ld2.

Min modstander syntes, at dette træk så så fredeligt ud, at han følte sig foranlediget til at tilbyde remis.

11. —, Sb4 12. Kh1, Le6 13. Dh4, Tfd8.

Lc4 er risikabelt p. gr. af 14. e5, f. eks. S×d3 15. c×d3, L×d3 16. e×f6, L×f6 17. Sd4 med officerstab.

14. e5, S×d3 15. c×d3, d×e5 16. f×e5, Sd7 17. d4, Sf8 18. Lg5, Td7 19. d5?

Overilet spillet. Efter 19. Tac1 er sort i vanskeligheder f. eks. 19. —, Dd8 20. d5, L×d5 21. L×e7! og hvid vinder kvalitet.

19. —, L×d5 20. S×d5, T×d5 21. L×e7, L×e5.

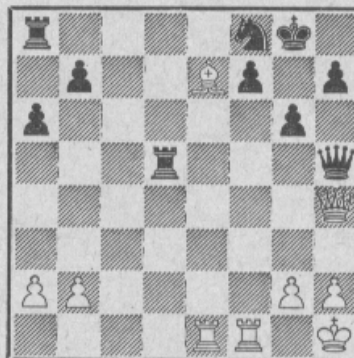
Her tilbød sort igen remis. Jeg grublede længe og fandt ud af, at jeg ville være optimistisk, afslå tilbuddet og spille 22. De4. Få sekunder efter denne beslutning var taget, opdagede jeg til min forbløffelse, at jeg ganske automatisk spillede

22. S×e5, D×e5.

På 22. —, T×e5 må hvid spille 23. Lg5! F. eks. Te2 24. Tac1, Dd7 25. Lf6, Dd5 26. Tf3, Dd2 27. Tg1 og hvid har god kompensation for bonden.

23. Tae1, Dh5?

Dette træk, der er paraden på 23. Lf6, er her et tabstræk. Nødvendigt var 23. —, Dd4 med uklar stilling. Prøv nu selv her at finde hele gevinstvarianten.



24. De4.

Mærkeligt så fuldstændig fortabt sort er efter dette træk. Truslen g4 kan ikke pareres.

24. —, Tf5 25. g4, b5 26. De4.

Meget stærkere end 26. g×h5, b×c4 27. T×f5, g×f5 28. Tg1†, Sg6 og hvid vinder, men først efter en del arbejde. 26. Dc6 er dårligt p. gr. af T×T† 27. T×T, Dh3 28. Tf3, Tc8.

26. —, T×f1† 27. T×f1, Dh3 28. Tf3, Dh6 29. D×a8 og sort opgav.

Radiopartiet

Den berammede skakudsendelse i radioen om unge skaktalenter udsendtes desværre ikke som annonceret i »Skakbladet« den 12. august men først den 13. august. For de læsere, der ikke fulgte udsendelsen, bringes partiet nedenstående med noter af Svend Hamann.

4149 Engelsk

Hvid: *Sv. Hamann*, København.

Sort: *Bj. Brinck-Claussen*, København.

1. c4, c5 2. b3.

Er man som hvid interesseret i at undgå Konge-indisk lignende varianter med —, Lg7 er trækket b3 egnet.

2. —, Sf6 3. Lb2, Sc6 4. Sf3, e6 5. e3, Le7 6. d4.

Hermed er åbningen via trækstillingen blevet til en slags dronningebondespil.

6. —, c×d4 7. e×d4, d5 8. Sbd2, 0-0 9. Ld3, b6 10. Tc1, La6.

Sort frygter med rette ikke 11. c×d5, L×d3 12. d×c6, thi f. eks. 12. —, Dd5 sikrer sort glimrende spil.

11. 0-0, Te8 12. De2, Te8 13. Tfd1, g6.

Stillingen er vel ret lige på dette sted, hvor begge parter foretager mindre omgrupperinger.

Hvis mål må være at tvinge sort til en erklæring i centrum, medens sort må forsøge at forøge trykket mod de hvide bønder i centrum.

14. h3, Lf8 15. De3, d×c4.

Hvid truede så småt med c×d5 o. s. v.

16. b×c4, Lg7 17. Lf1!, Sa5?

Bedre er —, De7 efterfulgt af Ted8.

18. Se5, Sd7 19. Se4!, Dc7 20. c5.

Det kritiske punkt i partiet. I stedet var La3 det bedste træk, men det fandt man først ud af efter partiet. En typisk variant er:

La3, S×e5, d×e5, D×e5. Sd6 o. s. v. og hvid vinder en kvalitet

20. —, L×f1.



21. K×f1.

Interessante varianter fremkommer efter 21. c×b6. F. eks. a) 21. —, D×b6 22. S×d7, D×b2 23. Sef6†, Kh8! 24. S×e8, L×d4! 25. T×c8, L×e3 26. T×f1, Ld4 og man kan selv overbevise sig om, at den sorte konge kan undslippe alle hvids trusler og stillingen er

lige. 21. —, Db7 22. T×f1 (Men ikke Sd6? for D×g2† mat!) 22. —, S×e5, d×e5 med stor fordel til hvid.

21. —, b×c5!.

Med den fine pointe: S×d7, D×d7. d×c5??, Db5† og sort vinder let.

22. S×c5, S×e5 23. d×e5, Db6 24. Ld4, Sc6 25. Sd7!, Db5† 26. Kg1, S×d4 27. T×c8!, T×c8.

Men ikke —, Se2†?. D×e2 og hvid vinder.

28. T×d4, Td8 29. Sf6†, L×f6 30. e×f6, T×d4 31. D×d4, Db1† 32. Kh2, Db8† 33. g3, Db6 34. Df4.

Bondeslutspillet efter dronningeflytningen er kun remis.

34. —, h6 35. h4, Kh7 36. Kg1, Dc5 37. Db8, Dc1† 38. Kh2, Dc5.

REMIS.

Forstander C. C. Rode in memoriam

Ved skaksæsonens begyndelse vil venner af skakspillet i Åbenrå og hele landsdelen mindes forstander Carl C. Rode og hans pludselige og tidlige død.

Han var i en lang årrække formand for Åbenrå skakklub og formand for 4. hovedkreds inden for Dansk Skak Union. Han var ikke alene en ildfuld og energisk organisator, han var også i mange år Åbenrås førstespiller, der med dygtigt spil mod danske som tyske modspillere var meget vanskeligt at besejre.

Folk, der ikke kendte C. C. Rode, kunne fristes til at sige, at han var stædig og rethaverisk, men det er kun en overfladisk dom. Han kunne ikke gå på akkord, han svigtede aldrig et givet løfte, og der var noget over ham, en særegen charme, der gjorde, at han fik mange og trofaste venner, skønt han aldrig selv søgte andres venskab.

Carl C. Rode var et menneske med en udpræget trang til at ofre al sin uselviske hengivenhed på andre. Det kan andre end skakspillere tale med om. Derfor kan vi, der føler et savn ved C. C. Rodes død, fortrøste os på, at et rigt og lykkeligt liv nu er afsluttet.

C. C. Rode fik for nogle år siden Dansk Skak Union's hæderstegn. Han var endvidere æresmedlem af Flensborg danske skakklub.

Æret være Carl C. Rodes minde.

Børge Borgå.

Nyt reglement for Dansk Skak Unions enkelthandsturneringer

Dansk Skak Unions hovedbestyrelse har på sit møde den 15. august vedtaget det reglement for enkeltmandsturneringerne, som findes i dette blad. De vigtigste ændringer er:

A. Påsketurneringen

Her er der oprettet en eliteklasse, dels for at få en mere retfærdig oprykning til landsholdsklassen, og dels for at koordineringen med de lokale turneringer kan gennemføres helt til tops.

B. Lokale turneringers koordinering med enkeltmandsturneringen

Fremtidig kan et resultat i en lokal turnering,

som er afviklet efter reglementet, give samme rettigheder med hensyn til oprykning som et resultat i påsketurneringen. Dette betyder, at en spiller i en lokal turnering kan blive mester-spiller, elitespiller eller landsholdsspiller, hvis turneringen har været afviklet efter reglementet.

Selvfølgelig vil der også ved denne nyskabelse i Dansk Skak Union blive en del overgangsbesværligheder, men når reglementet bliver indarbejdet, vil det have mange fordele:

- 1) Det bliver muligt for en ung spiller på ét år at rykke to klasser op, dels i en lokal turnering og dels i påsketurneringen.
- 2) De spillere, som vanskeligt kan få fri i påsken, kan ved deltagelse i lokale turneringer avancere til de øverste klasser.

- 3) De lokale turneringer vil blive mere spændende, fordi et godt resultat giver rettigheder.

Det er klart, at mange lokale turneringer, som indtil nu har kaldt deres øverste klasse for mesterklasse, må kalde den 1. klasse, hvis turneringen skal afvikles efter reglementet, og hvis der ikke deltager mindst 8 mesterspillere.

Enhver klubformand skal, hvis hans klubs medlemmer ønsker det nye reglements rettigheder, senest 1. oktober skriftligt meddele hovedkredsformanden, hvilke af hans klubs medlemmer, der er mesterspillere. Endvidere skal han oplyse, hvilke spillere, der i kommende turneringer indstilles til deltagelse i 1., 2. og juniorklasse 1, idet der medsendes spillernes seneste resultater i en enkeltmandsturnering (lokal turnering eller påsketurneringen).

Hvis man så i et amt eller en by ønsker at spille en turnering efter det nye reglement og opnå de nævnte rettigheder, kan arrangørerne hos hovedkredsformanden rekvirere en fortegnelse over hovedkredsens elitespillere, mesterspillere, 1. classes spillere o.s.v., så de, når de har tilmeldelserne, kan afgøre, hvilke klasser de kan oprette.

Det er en selvfølge, at turneringen, som gi-

ver rettigheder i Dansk Skak Union, kun står åben for medlemmer af unionen, men det er dog tilladt arrangørerne af en lokal turnering at oprette en begynderklasse og en drengeklasse, hvor man kan deltage et år uden at være medlem af unionen.

Hvis arrangørerne af lokale turneringer ønsker yderlige oplysninger angående turneringen, gives disse gerne ved henvendelse til unionsformanden.

Overgangsbestemmelser

- 1) *Landsholdsklassen 1966* består af de fem første fra sidste års turnering + 2 oprykkere + 5 valgt af spilleudvalget.
- 2) *Eliteklassen*: Til elitespillere udnævnes med øjeblikkelig virkning de mesterspillere, der i en af de sidste tre enkeltmandsturneringer har opnået mindst 4½ points.

Dette reglement træder i kraft omgående, således at resultater kan godkendes for turneringer påbegyndt efter 15. august, hvis turneringen afvikles efter turneringsreglementet. Reglementet skal efter hovedbestyrelsens vedtagelse revideres om tre år.

N. Kjær Larsen.

Reglement for enkeltmandsturneringen og regler for dens koordinering med lokale turneringer

Område og tilrettelægning

§ 1

Adgang til deltagelse i enkeltmandsturneringen (herefter kaldet EMT) har enhver skakspiller, der er medlem af Dansk Skak Union, enten gennem en under Unionen stående klub eller som personligt medlem.

Unionens forretningsudvalg indkalder hvert år i februar gennem »Skakbladet« til deltagelse i turneringen.

Udvalget forhandler med den eller de arrangerende klubbers dertil valgte medlemmer om turneringens tilrettelæggelse og anviser de nærmere enkeltheder ved turneringens arrangement.

Forretningsudvalget udpeger en turneringsleder, og der nedsættes en turneringskomité på 3 medlemmer, bestående af 1) unionsformanden eller det medlem af forretningsudvalget, som han beskikket dertil, 2) formanden i den hovedkreds, hvor turneringen foregår, eller en af ham valgt stedfortræder samt 3) et af den eller de arrangerende klubber valgt medlem.

Til varetagelse af visse opgaver i forbindelse med Unionens turneringer nedsættes et spilleudvalg, som vælges for en periode af 3 år. Hovedbestyrelsen vælger 2 medlemmer, landsholdsklassen 1. Spilleudvalget vælger selv en suppleant. Valgbare er aktive spillere fra en af de 3 øverste klasser.

Ved anmeldelsesfristens udløb tilstiller turneringslederen spilleudvalget lister over, hvem der har meldt sig til de tre øverste klasser.

§ 2

Der spilles i følgende klasser i EMT og i lokale turneringer, alt efter behov:

Landsholdsklasse
Eliteklasse
Mesterklasse
1. klasse
2. klasse
3. klasse
Dameklasse
Juniorklasse 1
Juniorklasse 2
Old boys klasse

Enhver, der melder sig til turneringen, må spille i den klasse, hvori vedkommende efter nedenstående regler hører hjemme.

Anmeldelse til turneringen skal være ledsaget af en af klubformanden attesteret angivelse af, i hvilken klasse den anmeldte er berettiget til at spille. Hovedkredsformændene sender til turneringslederen en liste over de mesterspillere og de spillere fra juniorklasse 1, der findes i deres hovedkreds.

Alle EMT's klassebetegnelser gælder også i lokale turneringer og må ikke bruges i anden betydning.

§ 3

Landsholdsklassen omfatter 12 spillere, som spiller alle mod alle.

Selvskrevne til at spille i landsholdsklassen er de spillere, der i den sidst afholdte EMT

opnåede en af de 6 første pladser. I tilfælde af ligestilling anvendes Sonneborn-Bergers system (se »Skak-Håndbogen«) til afgørelse af placeringen, dog går debutanter forud for andre, uanset resultatet af Sonneborn-Berger. Endvidere er oprykkere fra eliteklassen selvskrevne (§ 5). Ved besættelsen af ledige pladser kommer spillere fra følgende 3 grupper i betragtning, således at gruppe 1 inviteres før gruppe 2, som igen inviteres før gruppe 3:

Gruppe 1 består af spillere, der inden for de sidste 3 år

har opnået kvalificerende internationale resultater, eller

har haft ret til at deltage i landsholdsklassen, men ikke benyttet denne ret, eller

har opnået mindst en sjetteplads i landsholdsklassen.

Gruppe 2 består af spillere, der inden for de sidste 3 år har erhvervet titlen landsholdsspiller i en lokal turnering (§ 15).

Gruppe 3 består af spillere, der har deltaget i landsholdsklassen inden for de sidste 3 år, men ikke placeret sig højere end nr. 7.

Herudover kan en kvalificeret spiller, der ikke har deltaget i 3 år, anbringes i landsholdsklassen af et enstemmigt spilleudvalg.

I januar måned hvert år opstiller spilleudvalget en foreløbig landsholdsklasse og udsender invitationer. Der kræves svar inden 1. februar. I tilfælde af afbud foretager spilleudvalget supplerings fra en af det opstillede styrkeliste over spillere, der kommer i betragtning. Spilleudvalget sender i januar til forretningsudvalget sin opstilling af den foreløbige landsholdsklasse og styrkelisten.

Når der foreligger tilsagn fra 12 spillere, foretages lodtrækning, og deltagerne skal have resultatet af denne tilsendt senest 15. februar. Kommer der afbud efter lodtrækningen, men før programmet er gået i trykken, suppleres klassen igen. Efter at programmet er gået i trykken, kan supplerings undlades.

En spiller, der har sikret sig ret til at deltage i landsholdsklassen, skal benytte denne ret, inden der er gået 3 år, ellers fortaber han den.

Vinderen i landsholdsklassen erhverver titlen danmarksmester samt den dermed følgende kontante præmie hidrørende fra Johnsens skakfond. Titlen såvel som den kontante præmie kan kun tilfalde en dansk statsborger, og hvis vinderen af landsholdsklassen ikke besidder dansk statsborgerret, tilfalder titlen og pengepræmien nr. 2 og så fremdeles.

Legatpræmien kan ikke deles. Står to eller flere spillere lige om titlen danmarksmester, bliver der afholdt omkamp i en af forretningsudvalget bestemt by, og forretningsudvalget træffer bestemmelser om de nærmere regler for en sådan omkamp. Til omkampen godtgør Unionen spillernes udgifter til rejse og ophold.

Dansk Skak Union indskyder et beløb pr. deltager i landsholdsklassen og fastsætter antallet og størrelsen af de kontante præmier, der udsættes ud over den Johnsen'ske præmie.

§ 4

Landsholdet

Når EMT er forbi, opstiller spilleudvalget årets landshold, der består af de første 6 i landsholdsklassen + 3 oprykkere + de 3 øverste ikke-placerede spillere på spilleudvalgets styrkeliste. Den indbyrdes placering af de spillere, der har deltaget i landsholdsklassen, bør være vejledende. De 3 oprykkere og de 3 spillere fra styrkelisten kan anbringes hvor som helst på landsholdet af et enstemmigt spilleudvalg. Tvivl skal komme de spillere til gode, der har deltaget i turneringen. Årets landshold er vejledende for spilleudvalgets opstilling af olympiadeholdet.

Kommer der invitationer til Dansk Skak Union om deltagelse i enkeltmandsturneringer, bør tilbuddet først gives til nr. 1 på landsholdslisten, så til nr. 2 og så fremdeles.

Spilleudvalgets styrkeliste over de spillere, der har deltaget inden for de sidste 3 år i landsholdsklassen, opstilles principielt efter følgende regler: points'ene fra de sidste 3 års resultater i landsholdsklassen lægges sammen for hver spiller, det sidste års resultat tæller dobbelt, og resultatet divideres med 4. Har spilleren ikke deltaget for et eller to år siden, bliver der kun 3 resultater, og der divideres med 3. Har spilleren ikke deltaget det sidste år, men de to andre år, divideres med 2. For debutanten gælder antallet af points. På grundlag af ovenstående nummereres spillerne; ved ligestilling kommer debutanter først, men ellers lægges der mest vægt på nyeste resultater. Spilleudvalget kan dog ved enstemmig beslutning fravige den således fremkomne nummerering.

§ 5

Eliteklassen

Eliteklassen bør omfatte 24 spillere, der deles i tre så vidt muligt lige stærke grupper, inden for hvilke alle spiller mod alle. Gruppevinderne rykker op i landsholdsklassen. Melder der sig under 24 spillere, supplerer spilleudvalget antallet op til 24 ved at indbyde de bedst kvalificerede mesterspillere. Melder der sig over 30, afgør spilleudvalget, om der skal spilles i tre eller fire grupper. Der kræves et resultat på 40 % af de mulige points for at forblive i klassen.

Ret til at spille i klassen har:

- 1) De landsholdsspillere under de i § 3 nævnte grupper, der ikke kom med i årets landsholdsklasse.
- 2) Elitespillere.
- 3) Andre spillere, som spilleudvalget enstemmigt måtte indstille til deltagelse i eliteklassen.

Resultatet i eliteklassen må ikke regnes spillere fra 1) til skade, med mindre de rykker ud af eliteklassen.

En spiller, der har sikret sig ret til at delta-

ge i eliteklassen, skal benytte denne ret, inden der er gået 3 år, ellers fortaber han den.

Hvis to eller flere spillere står lige på førstestepspladsen, afgøres spørgsmålet om oprykningen ved anvendelse af Sonneborn-Bergers system (§ 3), og hvis dette ikke giver nogen afgørelse, skal der finde omkamp sted.

Deltagerne betaler et turneringsindskud, hvis størrelse angives i indbydelsen til turneringen.

Snarest muligt efter anmeldelsesfristens udløb opstiller spilleudvalget årets eliteklasse, foretager gruppdeling og lodtrækning og sender meddelelse herom til spillerne.

Kommer der afbud efter lodtrækningen, men før programmet er gået i trykken, suppleres klassen igen. Efter at programmet er gået i trykken, kan supplerung undlades.

§ 6

Mesterklassen

Til denne klasse er adgangen åben for mesterpillere. Titlen mesterspiller erhverves ved at opnå mindst 5½ points i EMT's 1. klasse eller på grundlag af et resultat opnået i en lokal turnering (§ 15). Endvidere er juniorer, der har opnået 5½ points i juniorklasse 1, mesterspiller (§ 12).

En spiller, der har sikret sig ret til at deltage i mesterklassen, skal benytte denne ret, inden der er gået 3 år, ellers fortaber han den. Hvis der til mesterklassen er anmeldt et ulige antal spillere, skal turneringskomiteen supplere klassen med den stærkeste spiller fra det foregående års 1. klasse eller juniorklasse 1, som er villig til at spille i mesterklassen.

Hvis der melder sig flere end 20 spillere, deler turneringskomiteen klassen i så vidt muligt lige store og lige stærke grupper. Der må ikke være mere end 20 spillere i en gruppe.

Der spilles efter Monrads system med 7 runder, og der kræves et resultat på 40 % af de mulige points for at forblive i klassen og 5 points for at rykke op i eliteklassen.

Med hensyn til præmiefordelingen anvendes ved ligestilling almindelig korrektion.

Deltagerne betaler et turneringsindskud, hvis størrelse angives i indbydelsen til turneringen.

§ 7

1. klasse

Adgang hertil har alle, der har deltaget tidligere i klassen uden at rykke op eller ned, og enhver spiller, som i lokale turneringer har kvalificeret sig som 1. classes spiller (§ 15).

Der spilles efter Monrads system med 7 runder, og der kræves et resultat på 3 points for at forblive i klassen.

Spillere, der opnår mindst 5½ points, erhverver titlen mesterspiller.

Med hensyn til præmiefordelingen anvendes ved ligestilling almindelig korrektion.

Hvis der melder sig flere end 20 spillere, deler turneringskomiteen klassen i så vidt muligt lige store og lige stærke grupper. Der må

helst ikke være mere end 20 spillere i en gruppe.

Hvis der til 1. klasse er anmeldt et ulige antal deltagere, skal turneringskomiteen supplere klassen med en spiller fra 2. klasse eller juniorklasse 2, som er villig til at spille i 1. klasse.

Deltagerne betaler et turneringsindskud, hvis størrelse angives i indbydelsen til turneringen.

§ 8

2. klasse

Adgang hertil har enhver spiller, som har deltaget i klassen uden at rykke op eller ned, oprykkere fra 3. klasse samt andre, som må antages at have en til klassen svarende spillestyrke.

Der spilles efter Monrads system med 7 runder. Hvis der melder sig mere end 30 spillere, deles klassen i grupper på højst 30 spillere.

Spillere, der opnår mindst 5 points, rykker op i 1. klasse. Spillere, der ikke opnår mindst 2 points, rykker ned i 3. klasse.

Hvis der til 2. klasse er anmeldt et ulige antal deltagere, skal turneringskomiteen supplere klassen med en spiller fra 3. klasse, der er villig til at spille i 2. klasse.

Med hensyn til præmiefordelingen anvendes ved ligestilling almindelig korrektion.

Deltagerne betaler et turneringsindskud, hvis størrelse angives i indbydelsen til turneringen.

§ 9

3. klasse

Adgang til at deltage har enhver skakspiller, der ikke tidligere har deltaget i en højere klasse, og nedrykkere fra 2. klasse.

Der spilles efter Monrads system med 7 runder.

Hvis der melder sig mere end 30 spillere, deles klassen i grupper på højst 30 spillere.

Spillere, der opnår præmie, rykker op i 2. klasse.

I øvrigt kan turneringskomiteen træffe bestemmelser om placeringen af spillere i 2. og 3. klasse.

Med hensyn til præmiefordelingen anvendes almindelig korrektion.

Deltagerne betaler et turneringsindskud, hvis størrelse angives i indbydelsen til turneringen.

§ 10

Dameklassen

Uanset bestemmelserne i § 2 kan en dame frit vælge at spille i dameklassen.

Såfremt deltagerantallet tillader det, spiller alle mod alle.

Vinderen erhverver titlen danmarksmester i skak for damer. Står to eller flere lige på førstestepspladsen, bliver der afholdt omkamp i en af forretningsudvalget bestemt by, og forretningsudvalget træffer bestemmelser om de nærmere regler for en sådan omkamp. Til omkampen

godtgør Unionen spillernes udgifter til rejse og ophold.

Deltagerne betaler et turneringsindskud, hvis størrelse angives i indbydelsen til turneringen.

§ 11

Juniorer er spillere, som ikke er fyldt 20 år den 1. april i det pågældende år.

§ 12

Juniorklasse 1

Adgang til denne klasse har spillere, som tidligere har deltaget i den, og andre juniorer, som af deres klubformænd anses at have den fornødne spillestyrke, samt oprykkere fra juniorklasse 2. Der spilles efter Monrads system med 7 runder. Hvis der melder sig mere end 30 spillere, deles klassen i grupper på højst 30 spillere.

Spillere, der opnår mindst $5\frac{1}{2}$ points, er mesterspillere (§ 6).

Deltagerne betaler et turneringsindskud, hvis størrelse angives i indbydelsen til turneringen.

§ 13

Juniorklasse 2

Klassen er åben for alle juniorer, som ikke har erhvervet sig ret til at spille i juniorklasse 1.

Der spilles efter Monrads system med 7 runder. Hvis der melder sig mere end 30 spillere, deles klassen i grupper på højst 30 spillere.

Spillere, der opnår mindst 5 points, rykker op i juniorklasse 1.

Deltagerne betaler et turneringsindskud, hvis størrelse angives i indbydelsen til turneringen.

§ 14

Old boys klassen

Adgang hertil har spillere, der er fyldt 55 år. Uanset bestemmelserne i § 2 kan en old boy vælge at spille i old boys klassen.

Med 6 deltagere spilles alle mod alle med 1 runde om dagen i 5 dage. Melder der sig et andet antal, overlades det til turneringskomiteen at finde den mest hensigtsmæssige form for turneringens afvikling.

Deltagerne betaler et turneringsindskud, hvis størrelse angives i indbydelsen til turneringen.

§ 15

Lokale turneringer

Dansk Skak Unions medlemmer får deres resultater i lokale turneringer anerkendt (resultater fra klubturneringer og holdkampe kan ikke medregnes) med virkning for deres placering i EMT, hvis følgende betingelser opfyldes:

- 1) Den lokale turnering må principielt være spillet efter samme regler som EMT, og der skal bruges de samme betegnelser for klasserne.
- 2) Der må ikke i en klasse være under 8 spillere, og de skal alle være berettigede til at

spille i EMT's tilsvarende klasse eller højere. I tvivlstilfælde, f. eks. med en turnering, hvor der deltager udlændinge, kan hovedkredsformanden indhente spilleudvalgets afgørelse.

- 3) I turneringer, hvor der spilles alle mod alle, anvendes Sonneborn-Berger eller spilles omkampe. Hvor der spilles 7 runder efter Monrads system anvendes almindelig korrektion eller omkampe.
- 4) Alle danske deltagere skal være medlemmer af Dansk Skak Union.
- 5) Turneringslederen skal indberette turneringsresultatet til vedkommende hovedkredsformand.
- 6) Eliteklassen. I denne klasse skal der spilles alle mod alle. Vinderen bliver landsholdsspiller og kommer i betragtning til landsholdsklassen under gruppe 2 i § 3.
- 7) Mesterklassen. Med 8-10 deltagere skal der spilles alle mod alle, og kun vinderen rykker op i eliteklassen. Med flere deltagere skal der spilles 7 runder efter Monrads system, og man rykker op i eliteklassen med $5\frac{1}{2}$ points. Opnår ingen $5\frac{1}{2}$ points, rykker vinderen op.
- 8) Tilsvarende regler som for mesterklassen skal gælde for 1. klasse, 2. klasse, 3. klasse, juniorklasse 1 og juniorklasse 2. Der kræves generelt $5\frac{1}{2}$ points til oprykning i lokale turneringer, der spilles efter Monrads system (i 2. og 3. klasse dog kun 5 points). Opnår ingen $5\frac{1}{2}$ (5) points, rykker vinderen op.
- 9) Op- og nedrykning i EMT giver med øjeblikkelig virkning op- og nedrykning i lokale turneringer.
- 10) En spiller, der har ret til at deltage i en given klasse i EMT, kan ikke fortabe denne ret ved at deltage i en lokal turnering.
- 11) En spiller, der har opnået oprykning i en lokal turnering, skal udnytte sin ret til at spille i EMT inden for de næste 3 år, da han ellers rykker ned både i EMT og lokalt, med mindre han er rykket endnu en klasse op lokalt. I særtilfælde kan der søges dispensation hos hovedkredsformanden.

§ 16

Almindelige bestemmelser

Vundet parti giver 1 point, remis $\frac{1}{2}$ point og tabt 0 point. Ved ligestilling i points anvendes korrektion (se »Skak-Håndbogen«).

§ 17

Der spilles efter FIDE's regler for skakspillet, således som disse foreligger oversat ved Dansk Skak Unions foranstaltning.

Betænkningstiden er: Landholdsklassen, eliteklassen og mesterklassen 40 træk i de første $2\frac{1}{2}$ time og derefter 16 træk i timen. I de øvrige klasser 36 træk i de første 2 timer og derefter 18 træk i timen. Opsparet tid kommer senere træk til gode.

§ 18

Tidsoverskridelser har partiets tab til følge. Påvisning af tidsoverskridelsen skal ske efter FIDE's gældende regler.

§ 19

Vinderen – ved remis den, der førte de hvide brikker – skal straks ved partiets afslutning meddele resultatet til turneringslederen.

§ 20

Arrangørerne af en turnering kan offentliggøre de spillede partier uden spillernes tilladelse.

§ 21

Udebliver en spiller, regnes resterende partier tabt for ham. Opfører en spiller sig usportsligt, kan han udelukkes fra en eller flere turneringer.

§ 22

Turneringskomiteen fastsætter de kontante pengepræmiers antal og størrelse, som skal meddeles spillerne ved opslag i turneringslokalet senest anden turneringsdag, lige som der for eventuelle ærespræmier skal findes angivelse af vilkårene for kampen om disse.

§ 23

Turneringslederen træffer afgørelsen i alle spørgsmål, som kan afgøres efter nærværende reglement og FIDE's regler.

§ 24

Hvis to eller flere præmietagere står lige i points, og tillige er ligestillede efter anvendelse af korrektion, jfr. § 16, deles de kontante præmiebeløb lige mellem dem, medens der trækkes lod om ærespræmier.

§ 25

Turneringskomiteen aflægger efter turneringens afslutning regnskab over for Unionens kasserer.

§ 26

Såfremt der under turneringens forløb opstår uenighed eller tvivl om forståelse af nærværende reglement eller FIDE's regler eller om tilfælde, som ikke er forudset i disse, træffes afgørelsen af turneringskomiteen.

§ 27

Hvis en deltager nægter at efterkomme en afsagt kendelse, kan han efter indstilling af turneringskomiteen – på hovedbestyrelsens foranstaltning – nægtes adgang til senere turneringer.

§ 28

Eventuel protest skal nedlægges, inden turneringen ved præmieuddelingen har fundet sin afslutning. Senere kan ingen protest tages til følge.

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: *Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense, tlf. (09) 12 52 50, girokonto 9638*

Landsholdsklassen 1965

Idet vi henviser til indbydelsen i augustnummeret, minder vi om, at tilmeldelser skal være turneringslederen i hænde senest den 5. september.

Landsholdsklassen 1964

Stillingen pr. 15. august med antallet af resterende partier i parentes: Axel Nielsen 2½ (3), Hans Kelstrup 2(4), P. Korning 2(2), S. From 1½(4), Poul Larsen 1(3), Kaj Blom 0(4), H. Neergaard 0(4).

Opløbskampen om mesterskabet kommer til at stå mellem Axel Nielsen, Hans Kelstrup og S. From. Ingen af deres indbyrdes partier er endnu afsluttet, men Axel Nielsen står bedst mod Kelstrup, men dårligst mod From, medens Kelstrup og From nærmest står lige.

Afsluttede partier

L. 1964: Axel Nielsen vandt over H. Neergaard, S. From vandt over H. Neergaard, Hans Kelstrup vandt over Poul Larsen.

Mesterklassen. 151: Partiet 3 mod 4 indkal-

des til bedømmelse. – 154: 3/1, 6/2, 3/2, 3/6, 5 skal indsende afskrift mod 4.

1. klasse. 281: 7/1. – 282: 4-5, 7/5. – 283: 4/1, 2/7, 2 skal sende afskrift mod 1. – 284: 2/4, 3/6, 2/6. – 285: 6/1, 7/1, 6/5.

2. klasse. 540: 3/1. – 545: 3/2. – 550: 4/7. – 554: 1 er tavs og får 0 mod 3, 4 og 5, 5/7, 4/7, 5/4. – 557: 3/4, 4/1, 4/7, 5/1, 1/2, 2/3, 2/5. – 558: 5 er tavs og får 0 mod 2, 4 og 7, 4 skal indsende afskrifter. – 559: 1-2, 1-6. – 560: 4/2, 4/3. – 562: 2/7, 2/4, 7/4. – 563: 7/3. – 564: 3/2, 3/6.

3. klasse. 622: 6/3. – 623: 1 er tavs og får 0 i begge partier mod 2. – 627: 3/1. – 628: 4 skal indsende afskrifter mod 1. – 629: 5/2. – 630: 7/4. – 631: 2/3, 2/3, 2/4, 1-3, 3-1, 3/4. – 632: 1/5, 6/4. – 633: 3/5. – 635: 3/5. – 636: 2/7, 2/4. – 637: 4/2, 5/2.

4. klasse. 520: 7/3. – 524: Partierne 2 mod 1, 3 og 5 indkalles til bedømmelse. – 533: 1/4, 1/4, da 4 er tavs. – 534: 4/6, spiller 5 med 7?. 535: 4/1. – 538: 7-1, 6/1, 1/5. – 539: 3/2. – 540: Spiller 2 med 4?. – 541: 7/3, 7/1, 7/6. – 542: 3-6, 6/4, 1/4, 1/5, 1/7. – 543: 6/2, 4/1 på tid, 3/2. – 544: 6/4. – 547: 3/2.

Afsluttede grupper

I 281:

1. Henry Christensen, Langaa	2		
2. Heinrich Jørgensen, Ålborg	1½		
3. Harry Asmussen, Jelling	3½		
4. A. K. Nielsen, Frederiksh.	4	2.-3.	20,00
5. Vagner Høeg, Sparkær	4	2.-3.	20,00
6. Herman Poulsen, Vorup	5	1.	30,00
7. Alf Andersen, Tved	1		

I 282:

1. Jørgen Madsen, Farstrup	3½	3.	16,65
2. Osvald Jørgensen, Århus	1		
3. Bjarne Larsen, Århus	3		
4. Carl Jensen, Esbjerg	2½		
5. Hans A. Larsen, Haderslev	4½	1.-2.	26,70
6. Gunnar Østergaard, Blære	2		
7. G. N. Andersen, Lindelse	4½	1.-2.	26,65

II 540:

1. Erik Olsen, Kolding	2		
2. Harald Balling, Lund	1		
3. H. R. K. Thuesen, Veksø	3½	3.	13,35
4. Mogens Køhler, Kastrup	3		
5. Viggo Jensen, Århus	3		
6. Niels Kjærulff Jensen, Gug	4	2.	18,65
7. A.C.B. Jørgensen, Brændek.	4½	1.	24,00

II 550:

1. R. Rubeksen, Thorshavn	0		
2. Viggo Poulsen, Helsingør	1		
3. P. H. Christiansen, Kregme	4	3.	13,35
4. A. K. Jensen, Skannerup	3½		
5. Kurt Larsen, Viborg	4½	2.	18,65
6. Vagn Jensen, Uggerslev	6	1.	24,00
7. Bent Rolighed, Odense	2		

III 622:

1. Niels Grønhøj, Ørslev	5½	1.	24,00
2. Vald. Sørensen, Aalholm	3	3.	6,70
3. J. E. Jensen, Vordingborg	1		
4. H. Niebuhr, Kolding	2		
5. Bent Hansen, Valby	1½		
6. Vagn Albertsen, Humlebæk	5	2.	18,65
7. Ove Rasmussen, Assens	3	3.	6,65

III 626:

1. Jørgen Hviid, Århus	4½	3.	13,35
2. Vagn Jensen, Randers	2		
3. Johs. Slyngborg, Hvidovre	0		
4. Arthur Hansen, Horsens	3		
5. Leif Møller, Korsør	5	2.	18,65
6. S. A. Jensen, Nivaa	1		
7. L. Vestergaard, Fredericia	5½	1.	24,00

III 627:

1. Rich. Petersen, Roskilde	2		
2. H. Lykkegård, Odense	5	1.	24,00
3. Osvald Larsen, Sierslev	4½	2.	18,65
4. Jørn Ringsing, Ø. Ulslev	4	3.	13,35
5. Helge Nielsen, Jelling	3		
6. Flemming Andersen, Forlev	2		
7. Kai Hansen, Valby	½		

IV 520:

1. W. O. Gandrup, Lillerød	0		
2. Johs. Klausen, Nr. Snede	6	1.	24,00
3. Steen B. Olsen, Østbirk	2		
4. Eli Andersen, Brønshøj	4	2.-3.	10,70
5. Arne Nielsen, København	1		
6. Søren Olesen, Skanderborg	4	2.-3.	10,65
7. S. A. Mikkelsen, Brønderslev	4	2.-3.	10,65

IV 521:

1. Anton Nielsen, Sejling	3½	3.	6,70
2. Erik Rasmussen, Middelfart	0		
3. Vagn Nygaard, Egeris	1		
4. Flemming Andersen, Forlev	5	2.	18,65
5. K. Olesen, Tønder	1		
6. Erik Svendsen, Byrum	6	1.	24,00
7. Poul Erik Nielsen, Mølvang	3½	3.	6,65

Nr. 3 og 5 reagerede ikke på henvendelse i Skakbladet og får begge 0 i indbyrdes parti.

IV 533:

1. Erik Andersen, Glostrup	5	1.-2.	16,00
2. Robert Nielsen, Sjørup	5	1.-2.	16,00
3. Arne Hørmann, Sunds	0		
4. J. Jespersen, Holbæk	2		

IV 536:

1. Ejner Madsen, Østbirk	1		
2. Eli Andersen, København	3		
3. Samuel Jensen, Odense	5	1.-3.	18,65
4. Laurits Sørensen, Jelling	5	1.-3.	18,65
5. Sv. Aa. Møller, Brønshøj	0		
6. E. Christoffersen, Glostrup	2		
7. Ebbe Lorentzen, Veksø	5	1.-3.	18,70

Axel Nielsen.

Løserturneringen

Total juli: A. K. Buhelt 168(17), Steen Christensen 270, Jens Claussen 475(2), A. Dithmer 120(9), Henry Eriksen 463(19), Halldor V. Hansen 468(2), Vilh. Hansen 126(1), Rohde Jensen 99, Johan Jørgensen 34(7), Finn Kristiansen 109, Hans P. Larsen 205(4), Jørgen A. Nielsen 12, N. P. Pedersen 449, Raa-hauge 35, V. Røpke 235(33), E. Sørensen 159, A. S. Sørensen 88, K. Thrane 48(12), P. Østerbye 125(8) og øvrige løsere uforandrede.

Korrektioner m. v.

8065 af V. Buhelt (juli 1963): Ke1 Dg1 Tc7 Tg3 Sb6 Sc4 Bd2 Bd4 Bf6 Bg7 - Kb8 Dd8 Lg8 Bb7 Be2 Bf7 Bg4. Mat i 4 træk. 1. Dh2, truer 2. Ta3. 1. —, D×c7 2. Ta3, D×h2 3. Ta8†. 1. —, De8 2. Te3, Dd8 3. Tc8†. 1. —, K×c7 2. Tb3†, g3 D×g3†.

8205 af Ole Balslev (dec. 1964): Som påvist af J. P. Toft er der forgænger: L. Boissy, B.O.E. 1951: Ke2 Dd7 Ta4 Lc5 Sf4 Bd3 - Kg5. Mat i 2 træk: 1. Ta5.

8240 af Herbert Ahues (april 1965): Forfatteren sparer en brik ved at fjerne La2 og brikkerne på c-linien og tilføje HSf4, SBa7, SBb6. Te7 flyttes til e8.

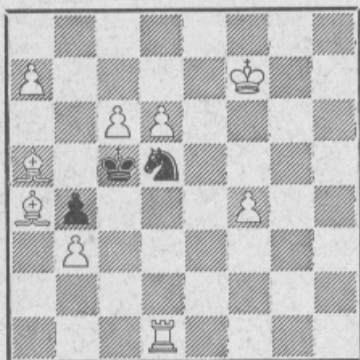
8250 af Erik Poulsen (maj 1965): Hvid Bc5 og sort Bc7 tilføjes.

PROBLEMSKAK

Under ledelse af Jan Mortensen og O. G. Lauritzen

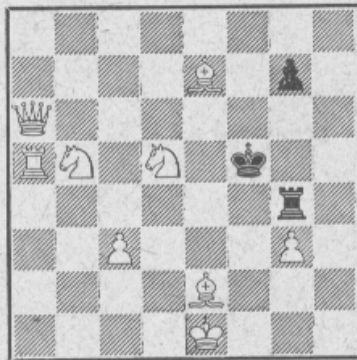
Originalopgaver

8285. Herbert Ahues
Bremen



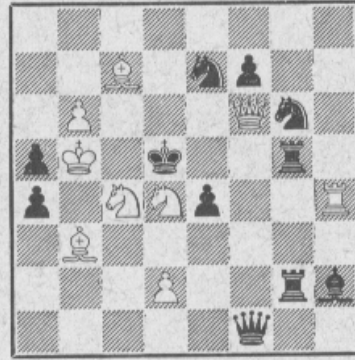
Mat i 2 træk

8286. Touw Hian Bwee
Djakarta



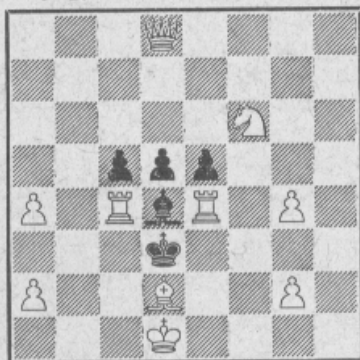
Mat i 2 træk

8287. E. A. Petrov
Urjupinsk (SSSR)



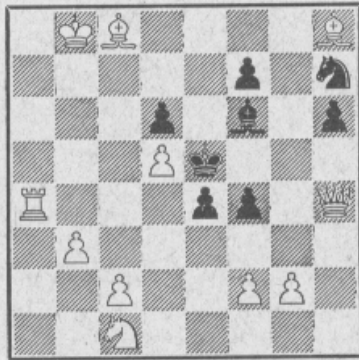
Mat i 2 træk

8288. K. Sujitno
Jogjakarta (Indonesien)



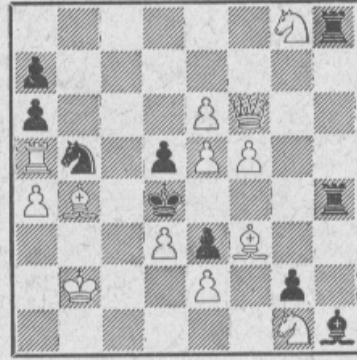
Mat i 2 træk

8289. K. Dybe
Randers



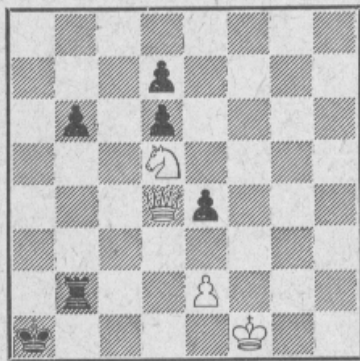
Mat i 3 træk

8290. V. E. Rasmussen
Roskilde



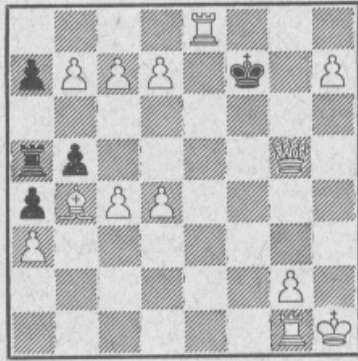
Mat i 3 træk

8291. Artur Hemmingsson
Mörsil (Sverige)



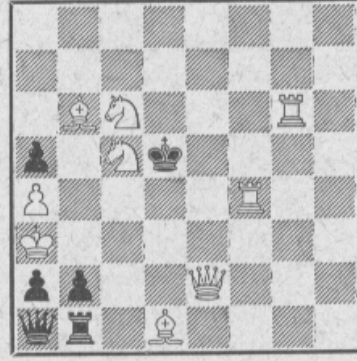
Mat i 4 træk

8292. E. Iwanow
Czestochowa



Selvmat i 3 træk

8293. Ilja Mikan
Praha



Selvmat i 3 træk

Løsninger til opgaverne i julinummeret

Nr. 8267 af K. Austrheim: 1. Sc4!

Nr. 8268 af A. Ellerman: 1. Tg5. Forsøget
1. Db2 stranded på 1. —, Dc6! (V.R.).

Nr. 8269 af S. Jensen: 1. Sd5!

Nr. 8270 af H. V. Tuxen: 1. Dg8. Tiltalen-
de. (O.G.L.).

Nr. 8271 af Poul Hage: 1. Se8, truer 2. Lf6†.
1. —, S×S, 2. Th6-h5† 1. —, Kf5, 2. Sg7†
1. —, Lb2, 2. Lf4†. Dublering af matbillede
plus god variant med minorforvandling.
(O.G.L.).

Nr. 8272 af V. E. Rasmussen: 1. Db4, truer 2. Td2† 1. —, D×Db4, 2. Td5† 1. —, Df7, 2. Db1†.

Nr. 8273 af Christer Jonsson: 1. Ld8, Kb8, 2. Ka6, 3. b7† 1. —, Ka8, 2. Ka6, 3. Lc7†.

Nr. 8274 af W. Weber: 1. Sd4, 2. Lh2†, 3. Lb8, 4. Sc6†.

Nr. 8275 af V. Skovlund Jensen: Skinspil: 1. Kf4, Tgh5, 2. Tb6 mat. Løsning: 1. Le6†, Kh4, 2. Lf7. Lb1 mat.

C-rækken, gr. 2: Ballerup 20½, Hillerød 18½, Tåstrup 15½, Aakirkeby 15, Helsingør 10½.

D-rækken, gr. 1: Tølløse 29, Måløv 27, Frederikssund 18, Køge 18, Holbæk 15½, Fårevejle 12½.

D-rækken, gr. 2: Hillerød 28, Græsted 20, Espergærde 19½, Helsingør 19, Hørsholm 17½, Ølsted 16.

E-rækken: Hørsholm 20½, Hillerød 18½, Farum 18, Frederikssund 13, Skævinge 10.

NYHEDER

8. Hovedkreds

Hovedkredsturneringen gav følgende resultater:

Mesterrækken: Rønne 22, Frederikssund 17, Helsingør 15½, Farum 14½, Frederiksværk 10.

A-rækken: Udby 18, Fårevejle 16½, Holbæk 16, Roskilde 16, Hørsholm 13½, Frederikssund udg.

B-rækken: Køge 14, Helsingør 13, Jyderup 12½, Roskilde 8½, Lillerød udg.

C-rækken, gr. 1: Espergærde 26½, Hornsherred 23½, Svogerslev 20½, Store-Heddinge 20, Skævinge 15½, Borsholm 14.

Nyt medlem

Igen i denne måned kan vi byde en ny klub hjertelig velkommen i Dansk Skak Union:

Døves Skakklub »Uldjyden«, Herning, 11 medlemmer (5. hovedkreds).

Spillested: Midtjysk Døvehus, Herning, (onsdag). Formand: Niels Hansen, Porsvænget 23, Herning.

Junior-VM

I tiden 15. august–3. september afvikles turneringen om verdensmesterskabet for juniorer i Barcelona. Dansk Skak Union er repræsenteret ved Svend Pedersen, Nr. Sundby Skakklub. Blandt de øvrige deltagere kan nævnes den kendte vesttyske landsholdsspiller, Robert Hübnér.

Sverige vandt NM i skoleskak

Brobjergskolen i Århus, der i april blev danmarksmester i skoleskak, deltog i dagene 13.–15. august i kampene om det nordiske mesterskab. Kampene blev spillet i Göteborg, og svenskerne var strålende værtsfolk, idet alt var betalt fra ankomsten til storbyen; men når man hører, at Sveriges Schackförbund får 75.000 kr. i statsstøtte, og 25.000 kr. går til ungdomsarbejdet, forstår man bedre, det kan lade sig gøre.

Det lykkedes ikke for Brobjergskolen at vinde mesterskabet, som sidste år blev vundet af Holstebro. Nicolaiskolen fra Helsingborg blev en overlegen vinder med 10½ points og et hængeparti foran Lambertseterskolen fra Oslo med 5 points og et hængeparti, mens Brobjergskolen måtte nøjes med tredjepladsen og 1½ points. Vore nabolande spiller ikke efter samme regler som herhjemme, idet de spiller med 6-mandshold og med en aldersgrænse ved 16 år. Det betød, at Brobjergskolen måtte stille med fire reserver, og det var et for stort handicap. En ekstrakamp mellem Brobjergskolen og et udvalgt hold fra skoler i Göteborg endte 3–3.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition. Danmark, Norge, Sverige, Island og Finland kr. 24,00 pr. år, øvrige udland kr. 26,00 pr. år. Enkelte numre kan fås i ekspeditionen à kr. 2,25.

Dansk Skak Union:

Formand: Overlærer Kjær Larsen, Juulsvej 25, Varde. Tlf. (052) 2 10 21.

Kasserer: Bankfuldmægtig Peder Madsen, Mølvangvej 46, Jelling. Tlf. (0581) 342.

Sekretær og propagandaleder: E. Meedom, Kirkebakken 14, Glostrup.

Korrespondanceafd.: Skakforhandler Axel Nielsen, Egebæksvej 7, Odense. Tlf. (09) 12 52 50.

Redaktion: Ledende redaktør: Eigil Pedersen, Bjørnholmsallé 19, Viby J. Tlf. (061) 4 74 72. – Problemskak: Jan Mortensen, H. P. Olsensvænge 19, Tåstrup, tlf. (01) 99 25 58 (originalopgaver), og O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, Vanløse, tlf. (01) 71 70 78 (løsninger).

Skakbladets ekspedition: Mølvangvej 46, Jelling. Tlf. (0581) 342, postgiro nr. 208 01.

Skakmateriel

Skakbrikker, plastic, unionsmodel, røde og hvide, i papæske	13,25
Skakbrikker, plastic, unionsmodel, røde og hvide, i papæske m. filtunderl.	16,00
Skakbrikker, plastic, unionsmodel, røde og hvide, i papæske, m. filt og fyld	18,75
Skakbrikker, plastic, Stauntonmodel, sorte og hvide, i papæske, med filt og fyld	24,25
Skakbrikker af Ahorntræ, Stauntonmodel, sorte og hvide, i papæske, kongen 60 mm	11,60
Skakbrikker af Ahorntræ, Stauntonmodel, sorte og hvide, i papæske, kongen 70 mm	14,75
Skakbrikker af Ahorntræ, Stauntonmodel, sorte og hvide, i papæske, kongen 85 mm	16,25
Skakbrikker af Ahorntræ, Stauntonm., lakerede, i trææske, kongen 60 mm	19,00
Skakbrikker af Ahorntræ, Stauntonm., lakerede, i trææske, kongen 70 mm	23,75
Skakbrikker af Ahorntræ, Stauntonm., lakerede, i trææske, kongen 85 mm	28,25
Skakbrikker af Buxbomtræ, Stauntonm., i trææske, m. filt, kongen 65 mm	19,25
Skakbrikker af Buxbomtræ, Stauntonm., i trææske, m. filt, kongen 68 mm	22,85
Skakbrikker af Buxbomtræ, Stauntonm., i trææske, m. filt, kongen 76 mm	26,75
Skakbrikker af Buxbomtræ, Stauntonm., i trææske, m. filt, kongen 82 mm	31,25
Skakbrikker af Buxbomtræ, Stauntonmodel, lakerede, i trææske, med filt, kongen 65 mm	21,25
Skakbrikker af Buxbomtræ, Stauntonmodel, lakerede, i trææske, med filt, kongen 68 mm	25,30
Skakbrikker af Buxbomtræ, Stauntonmodel, lakerede, i trææske, med filt, kongen 76 mm	29,00
Skakbrikker af Buxbomtræ, Stauntonmodel, lakerede, i trææske, med filt, kongen 82 mm	33,85
Skakbrikker af Buxbomtræ, Stauntonmodel, lakerede, med den fine udskårede springer, med filt og bly i bunden, i trææske med klaplåg og lukker, kongen 68 mm	44,50
Samme, men kongens højde 76 mm kr. 52,25. - Samme, men kongens højde 82 mm	59,25
Skakbræt af pap, sammenfoldeligt, 36×36 cm, plasticlakeret, med tal og bogstaver	5,50
Skakbræt af pap, sammenfoldeligt, 42×42 cm, plasticlakeret, med tal og bogstaver	6,10
Skakbræt af pap, sammenfoldeligt 45×45 cm, plasticlakeret, med tal og bogstaver	6,60
Skakbræt af pap, sammenfoldeligt, 48×48 cm, plasticlakeret, med tal og bogstaver	7,20
Skakbræt af pap, sammenfoldeligt 2 gange, fylder så kun 23×23 cm, praktisk	7,75
Skakbræt af voksdug, med juteunderlag, 40×40 cm, med tal og bogstaver	9,65
Skakbræt af voksdug, med juteunderlag, 48×48 cm, med tal og bogstaver	11,85
Skakbræt af ren voksdug, 40×40 cm, felterne 4,2×4,2 cm, m. tal og bogst.	9,25
Skakbræt af plastic, 40×40 cm, sammenfoldeligt med tal og bogstaver ...	9,25
Skakbræt »Durella«, af kunststof, 48×48 cm, bagsiden beklædt med skumgummi, sammenrulleligt, meget smukt og holdbart, behagelig brunlig farve	19,80
Skakbræt af træ, med ramme, lakeret, m. tal og bogstaver, 36½×36½ cm	24,00
Skakbræt af træ, med ramme, lakeret, med tal og bogstaver, 40×40 cm ...	31,00
Skakbræt af træ, med ramme, lakeret, med tal og bogstaver, 48×48 cm ...	42,00
Lommeskakspil, i tegnebogsfacon, imit. læder, celluloidbrikker m. guldtryk	12,10
Lommeskakspil, i tegnebogsfacon, Saffian-Mousson, celluloidbrikker med guldtryk	20,35
Lommeskakspil, i tegnebogsfacon, Saffian-læder, celluloidbrikker med guldtryk	23,10
Lommeskakspil, i tegnebogsfacon, Okselæder, celluloidbrikker m. guldtryk	27,50

Axel Nielsens Skakforlag

Egebæksvej 7 . Odense . Telefon (09) 12 52 50 . Giro 9638